

EUROPOS TEISMAS PASMERKĖ RUSIJĄ DĖL KATYNĖS ŽUDYNIŲ

Strasbūre Europos žmogaus teisių teismas (EŽTT) spalio 21 d. pasmerkė Rusiją, kad ši tinkamai neišnagrinėjo daugiau nei 20,000 lenkų karo belaisvių nužudymo Katynėje 1940 m., tačiau ir EŽTT sprendimas sulaukė aštrios kritikos iš Varšuvos, pasak kurios, nutartis yra per daug ribota. Nagrinėdamas 15 asmenų skundą, kurį prieš Rusiją pateikė Stalino laikais Katynėje sovietų saugumo nužudytų lenkų karininkų artimieji, teismas išaiškino, kad Rusija „neįvykdė savo įsipareigojimų“, numatytų Europos žmogaus teisių konvencijoje. Tačiau teismas taip pat nurodė neturintis įgaliojimų priimti nutarties dėl pačių žudynių, kurios įvyko dar prieš tai, kai buvo pasirašyta Europos

žmogaus teisių konvencija. 2004 m. Rusijos prokurorai supykė Lenkiją nutraukdami žudynių tyrimą ir atsisakydami pripažinti žudynes karo nusikaltimu arba nusikaltimu žmoniškumui. Katynės aukų šeimų draugijos vadovas Andrzejus Melakas tokį teismo sprendimą pavadino „skandalingu“ ir pridūrė, kad šis genocidas buvo nepasmerktas, o vykdytojai liko nenubausti, todėl jis vėl pasikartojo Ruandoje, Balkanuose ir vėl pasikartos. Lenkai nesutiks su tokio sprendimu. Byloje minimos aukos yra policininkai, karininkai, karo gydytojas ir pradinės mokyklos direktorius. Jie buvo išvežti į sovietų lagerius ar kalėjimus ir nužudyti, įsakius aukščiausiems Sovietų Sąjungos vadovams. *ELTA*

PAMINĖTOS SAJŪDŽIO SUVAŽIAVIMO METINĖS

Vilnius, spalio 22 d. (bernardinai.lt). Seimo posėdyje paminėtos Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamojo suvažiavimo 25-osios metinės.

Prisimindamas šią reikšmingą Lietuvos istorijoje dieną Seimo pirmininko pavaduotojas Vydas Gedvilas sakė: „Tai buvo istorinio judėjimo, lėmusio Lietuvos valstybės laisvę pradžia. Vyko tai, kas negrįžtamai pakeitė mūsų tautos, mūsų šalies gyvenimą. Tapome laisva nepriklausoma, savarankiška valstybe“. V. Gedvilas Seimo

narių vardu dėkojo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrėjams. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas įvyko 1988 m. spalio 22–23 d. Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose. Į LPS steigiamąjį suvažiavimą išrinkti 1027 delegatai, kuriuos išrinko Sąjūdžio rėmimo grupės. Steigiamajame suvažiavime buvo priimta Sąjūdžio programa ir įstatai, sukurti valdymo organai.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis siekė ir įgyvendino Lietuvos valstybingumo atkūrimą 1990 m.

Didžiosios Britanijos ministras:

LIETUVOS PIRMININKAVIMAS ES LEIDŽIA TIKĖTIS SĖKMĖS JT SAUGUMO TARYBOJE

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius William Hague pasveikino Lietuvą, išrinktą į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, pabrėždamas institucijos svarbą sprendžiant konfliktą Sirijoje.

Spalio 25 d. gautame laiške Lietuvos užsienio reikalų ministrui W.Hague taip pat pagyrė Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos (ES) Tarybai.

„Tarptautinė bendruomenė šiandien susiduria su realiais iššūkiais taikai ir saugumui, ypač besitęsiant neramumams Sirijoje. Esu įsitikinęs, kad Lietuva prisidės prie vadovaujamo vaidmens, kurį Saugumo Taryba prisiims, reaguodama į šiuos iššūkius per ateinan-

čius kelis metus“, – teigia W. Hague.

„Kiek matėme iš jūsų nepriklausomo pirmininkavimo ES šiemet, esu tikras, kad būsite svarbi Saugumo Tarybos narė“, – rašo britų ministras.

Didžioji Britanija kartu su JAV, Kinija, Rusija ir Prancūzija yra nuolatinės Saugumo Tarybos narės, turinčios veto teisę. Lietuva bus viena iš 10 nenuolatinių narių 2014 ir 2015 metais. Į šias pareigas šalis išrinkta praeitą savaitę.

Lietuva per balsavimą Generalinėje Asamblėjoje surinko 187 balsus. Iš viso Jungtinėms Tautoms priklauso 193 valstybės.

LR URM inf.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su naujuoju Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėju Egidijumi Kūriu.

Džojos Barysaitės nuotr.

PREZIDENTĖ TARĖSI SU NAUJUOJU EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO TEISĖJU

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su naujuoju, nuo Lietuvos išrinktu Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėju profesoriumi Egidijumi Kūriu.

Susitikime aptartos Europos Žmogaus Teisių Teismo veiklos aktualijos, pagrindinės žmogaus teisių apsaugos problemos, su kuriomis susiduria Lietuva. Europos Žmogaus Teisių Teisme šiuo metu yra nagrinėjama apie 300 bylų prieš Lietuvą. Daugiausia yra kreipiamasi dėl pernelyg ilgo bylų nagrinėjimo, nuosavybės teisių atkūrimo, privatizavimo procesų pažeidimų.

Lietuvai ratifikavus Europos žmogaus teisių konvenciją 1995 metais, iki šiol Europos Žmogaus Teisių Teismas 71 byloje pripažino, kad mūsų valstybė pažeidė Konvencijoje garantuojamas teises ir laisves. Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika yra svarbi aiškinant ir taikant Lietuvos teisę.

Prezidentė palinkėjo išrinktajam Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjui E. Kūriui sėkmės einant šias atsakingas pareigas. E. Kūris yra trečiasis Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas nuo Lietuvos.

Vilniaus universiteto Teisės fakulteto profesorius E. Kūris 1999–2008 metais buvo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjas, o 2002–2008 metais ėjo šio teismo pirmininko pareigas.

Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėju E. Kūris buvo išrinktas Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos plenarinės sesijos metu įvykusiuose rinkimuose balsų dauguma pirmame ture iš trijų Lietuvos pateiktų kandidatų. Egidijaus Kūrio devynerių metų kadencija Strasbūro teisme prasidės nuo lapkričio.

SKIRS PINIGŲ IRANO TREMTINIŲ PERKĖLIMUI IŠ IRAKO

Washington D.C., spalio 25 d. (ELTA). Reaguodamos į Jungtinių Tautų (JT) prašymą JAV skirs milijono dolerių paramą Irano opozicijos tremtinių perkėlimui iš Irako, informuoja *AFP*.

Daugiau nei 3,000 Irano tautos modžahedų organizacijos (ITMO) narių, kuriems buvęs Irako diktatorius Saddam Hussein leido gyventi šalyje, yra apsistoję buvusioje JAV kariuomenės bazėje „Camp Hurriya“ Bagdado pakraštyje.

JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon spalio 23 d. įsteigė fondą, kurio lėšomis bus rūpinamasi naujais tremtinių namais užsienyje. JAV valstybės departamento atstovė pranešė, kad Washingtonas šiam fondui skirs milijoną dolerių.

(Nukelta į 5 psl.)

A. SACHAROV PREMIJA ĮTEIKTA PO 23 METŲ

Europos Parlamento rūmuose, Strasbūre, spalio 22 d. įvyko neeilinis renginys – Mianmaro žmogaus teisių aktyvistei Aung San Suu Kyi įteikta Andrej Sacharov premija už minties laisvę, kurią ji pelnė 1990-aisiais.

Iki 2010 m. būdama namų arešte, laureatė iki šiol neturėjo galimybės atvykti į Europos Parlamentą atsiimti apdovanojimo. „Jūs esate didis laisvės ir demokratijos

simbolis“, – įteikdamas apdovanojimą pažymėjo Europos Parlamento pirmininkas Martin Schulz. Pasak jo, Aung San Suu Kyi pavyzdys įrodo, kad žmonės, turintys stiprybės kovoti už demokratiją, visada nugalai, nors ir nebūtinai iškart.

„Laisvė yra būtina žmonijos pažangai. Jei nustosime už ją kovoti – sustabdysime žmonijos pažangą“, – pažymėjo laureatė.

ELTA

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI VYKS GEGUŽĖS 11 D.

Vilnius, spalio 22 d. Seimas vienbalsiai priėmė nutarimus „Dėl Respublikos Prezidento rinkimų skyrimo“ ir „Dėl rinkimų į Europos Parlamentą datos paskelbimo“, kuriais Seimas, vadovaudamasis Konstitucijos 67 straipsnio 4 punktu ir

80 straipsniu bei Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 7 straipsniu, skyrė Respublikos Prezidento rinkimų datą – 2014 m. gegužės 11 d. bei paskelbė rinkimų į Europos Parlamentą Lietuvos Respublikoje dieną – 2014 m. gegužės 25 d.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Artėjant Rusijos ir Lietuvos premjerų Dmitrij Medvedev ir Algirdo Butkevičiaus pokalbiui telefonu, aiškėja jo temos. Rusijos premjeras pageidauja kalbėtis apie bevizio režimo su Karaliaučiumi galimybę ir Pirmąją Baltijos kanalą, o Lietuvos Vyriausybės vadovui rūpi pieno importo į Rusiją ir dujų klausimai. Rusijos ir Lietuvos premjerai telefonu turėtų kalbėtis kitą savaitę. „Iš jo pusės buvo pageidavimas, kad būtų kalbama apie bevizį režimą iš Karaliaučiaus į Lietuvą. Lietuva laikysis penkiasdešimties kilometrų atstumo”, - patikino A. Butkevičius. Tęsiantis pieno blokada, Lietuvos Vyriausybės vadovas ketina priminti D. Medvedev PPO, kurios narė yra Rusija, taisykles.

Jei rytoj vyktų rinkimai į Seimą, tautiečiai savo balsus atiduotų penkioms partijoms ir jame neliktų daugumos dabartinių smulkiųjų partijų. Politologai tai aiškina šių partijų nežinomumu ir neveiklumu, nors partijų vadovai taip ir nemano. Sąrašo pradžioje rikiuojasi Lietuvos socialdemokratų, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos ir Darbo partija (leiboristai). 5 proc. barjerą, reikalingą patekti į parlamentą, taip pat peržengtų partija „Tvarka ir teisingumas” bei Liberalų sąjūdis. Naujienų agentūros ELTA užsakymu rugsėjo 20-30 dienomis rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų bendrovės „Baltijos tyrimai”.

Visuomenės veikėjų, kuriuos gyventojai vertina palankiausiai, rikiuotė lieka nepakitusi - populiariausia išlieka Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Tiesa, ilgą laiką antroje pozicijoje buvusį Premjerą, Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininką Algirdą Butkevičių nežymiai - 2 proc. - stumtelėjo dvi kadencijas Lietuvai vadovavęs Prezidentas Valdas Adamkus. Ministras Pirmininkas, palankiausiai vertinamų visuomenės veikėjų sąrašė ilgą laiką buvęs antroje vietoje, dabar užima trečiąją.

Seimas spalio 23 d. pritarė Konstitucijos pataisai, atveriančiai kelią beveik prieš dešimtmetį per apkaltą pašalintam prezidentui Rolandui Paksui vėl kovoti dėl valstybės vadovo pareigų. „Niekuomet neslėpiau, kad sieksiu aukščiausio posto valstybėje”, - džiugiai sakė europarlamentaras R. Paksas.

Pasaulio ekonomikos forumo (PEF) metinėje ataskaitoje Lietuva pagal lyčių lygybę pasaulyje užima 28 vietą. Kaimynė Latvija yra 12 vietoje, o Estija - 59. Pirmąsias tris vietas užėmė Islandija, Suomija ir Norvegija. Islandija jau penktus metus iš eilės pirmauja pagal lyčių lygybę. Švedija užėmė ketvirtą, o Filipinai - penktą vietą 136 valstybių sąrašė. Šalys buvo vertinamos pagal keturias sritis: politiką, švietimą, užimtumą ir sveikatos apsaugą. Blogiausia padėtis lyčių lygybės atžvilgiu išlieka Saudo Arabijoje, Pakistane, Čade, Sirijoje ir Jemene.

Buvęs LR Konstitucinio Teismo pirmininkas Egidijus Kūris teigia, jog referendumo organizavimo palengvinimui nebūtinos Konstitucijos pataisos - užtektų prailginti parašų rinkimo laiką. Pasak teisininko, 9-ąją Konstitucijos straipsnį, numatantį reikalingą 300 tūkst. piliečių parašų skaičių referendumo iniciatyvai keisti yra neperspektyvu, kadangi jis yra Konstitucijos pirmajame skirsnyje ir dėl to reikalauja referendumo. E. Kūris teigia, jog tikėtis, kad žmonės ateis į tokį referendumą, jeigu jis vyks ne kartu su rinkimais, yra sudėtinga. Tuo tarpu tokie atvejai, kuomet rinkimai yra suplakami su referendumais, pasak buvusio Konstitucinio teismo pirmininko, yra žalingi tiek rinkimams, tiek referendumams.

Lietuvos krašto apsaugos ministerijoje pasirašyta sutartis dėl trijų sraigtasparnių įsigijimo. Sutartį pasirašė Krašto apsaugos ministerijos Pajėgumų ir ginkluotės generalinis direktorius brigados generolas Gintautas Zenkevičius ir bendrovės „Eurocopter” pardavimų Šiaurės Vakarų ir Vakarų regionui vadovas Didier Parasme.

Konstitucinis Teismas išaiškino, kad jokios pasaulinės krizės nėra teisėta priežastis teisėjams, valdininkams ir politikams veržtis diržus. Pasirodo, atlyginimai jiems sumažinti neteisėtai, turi būti grąžinti į ikikrizinį lygį, o nepriemokos už maždaug 4 metus privalo būti sumokėtos. Konstitucija skelbia, kad ji vienuodai visiems teisinga, tačiau, Konstitucinio Teismo išaiškinimu, sunkmetis su sumažintomis pajamomis teisėtai privačiam sektoriui, galo su galu nesuduriantiems pensininkams bei kultūros darbuotojams. O štai tūkstančius litų per mėnesį uždirbantiems Temidės tarnams, valdininkams - visiškai neteisėtai.

Buvusios Seimo narės Rūtos Gajauskaitės teiginiai, jog nužudytas kaunietis Vaidas Milinis buvo Drąsiaus Kedžio ieškotas pedofilas Aidas, įvertinti solidžia bauda. 5,200 litų bauda, 10,500 litų neturtinės žalos atlyginimas it 1000 litų bylinėjimosi išlaidų. Tiek kriminologe save vadinančiai R. Gajauskaitei teks sumokėti už paskleistą šmeižtą. R. Gajauskaitė teismo posėdžiuose nevengė meluoti ir toliau šmeižti nužudyto jaunuolio šeimos.

ELTA, LRT, LR URM, LR KAM

JAV prezidento B. Obama pasitarimas su svarbiais saugumo patarėjais Sirijos strategijos klausimais.

Baltųjų rūmų nuotr.

D. GRYBAUSKAITĖ: PASITIKĖJIMAS TARP JAV IR EUROPOS NETURI BŪTI PAŽEISTAS

Briuselis/Vilnius, spalio 25 d. (ELTA). Europos vadovų dėmesį Briuselyje prikaustęs JAV šnipinėjimo skandalas neturi paveikti transatlantinių santykių ir sutrikdyti derybų dėl laisvosios prekybos sutarties tarp JAV ir Europos Sąjungos, teigė Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Skandalas kilo dėl pranešimų, kad JAV šnipinėja Europos Sąjungos (ES) šalių vadovus ir piliečius.

Pagal Rusijoje pasislėpusio buvusio JAV Nacionalinio saugumo agentūros (NSA) darbuotojo Edward Snowden nutekintą dokumentą, vienas neįvardintas JAV pareigūnas davė NSA daugiau nei 200 telefono numerių, 35 jų priklausė „pasaulio lyderiams”. Nei vienas jų nebuvo įvardintas. NSA gavo užduotį juos stebėti.

Tarp sekamųjų telefono numerių galėjo būti ir Vokietijos kanclerės Angela Merkel, ir Prancūzijos administracijos kontaktai. Vokietijos kanclerė pasibaigus viršūnių susitikimui pažymėjo, kad sąjungininkų pasitikėjimas po šnipinėjimo skandalo turi būti

atkurtas.

Prancūzijos ir Vokietijos vyriausybės pareikalavo Jungtinių Valstijų iki metų galo pasiaiškinti dėl šių klausimų.

Galimo šnipinėjimo klausimai, kurie prikaustė Europos Vadovų Tarybos dėmesį per spalio 24-25 d. vykusį viršūnių susitikimą Briuselyje, jeigu ir buvo, tai buvo 2006 metais arba anksčiau.

Skandalas kilo dabar, kai Europos Sąjunga derasi su Jungtinėmis Valstijomis dėl laisvosios prekybos sutarties, o ji sukėlusius dokumentus nutekinęs asmuo E. Snowden slepiasi Rusijoje.

Į klausimą, ar šis skandalas dvelkia Rusijos įtaka, Prezidentė Dalia Grybauskaitė atsakė: „Mes galime tik spėlioti. Mes ir patys turime tokio patyrimo (...) Svarbiausia, kad pasitikėjimas tarp Europos ir Jungtinių Valstijų neturi būti pažeistas”.

Lietuvos valstybės vadovė ES šalių, tarp jų ir Prancūzijos ir Vokietijos, reakciją į informaciją pavadino nuosaikia.

„Vakar vakare apsispren-

dėme visi, kad svarbiausia dar kartą pakartoti, kad transatlantinis bendradarbiavimas yra be galo svarbus, ir tai yra mūsų vertybė. Tai reikia išlaikyti. JAV yra mūsų partnerės visose srityse, taip pat ir NATO, ir kad ir kas bebūtų įvykę 2006 metais ar anksčiau, tai neturėtų daryti įtakos dabartiniam santykiams. Būtina žiūrėti į priekį ir mėginti išvengti, kad tokie dalykai, jeigu jie buvo, nepasikartotų”, - sakė D. Grybauskaitė.

Lietuvos valstybės vadovė akcentavo, kad yra labai svarbu rasti „auksinį balansą” tarp to, kad būtina užtikrinti piliečių duomenų apsaugą, bet kartu nepamiršti ir tarptautinio saugumo.

„Yra sukurta darbo grupė. ES dirba kartu su JAV dėl duomenų apsaugos klausimų, o specialiosios tarnybos intensyviai bendrauja dvišaliu pagrindu tarp šalių narių ir JAV, ir šie klausimais sprendžiami”, - sakė D. Grybauskaitė.

Lietuvos Prezidentė vylėsi, kad ši situacija deryboms dėl laisvosios prekybos tarp JAV ir ES nepakenks.

„Europos šalių ir Amerikos žmonių gerovė neturėtų tapti šios situacijos įkaite”, - sakė D. Grybauskaitė.

VYKSTA TYRIMAS DĖL ŠNIPINĖJIMU ĮTARIAMO RUSŲ DIPLOMATO

JAV Federalinis tyrimo biuras (FTB) atlieka tyrimą dėl rusų diplomato, kuris vadovauja kultūrinių mainų programai ir kuris įtariamas galimai verbavęs jaunos amerikiečius šnipinėti, spalio 24 d. pranešė *The Washington Post*.

FTB agentai apklausė amerikiečius, kurie dalyvavo Jurij Zaicev vadovaujamoje mainų programoje „Rossotrudničestvo”, remdamasis teisėsaugos šaltiniais rašė laikraštis.

J. Zaicev taip pat yra Rusijos mokslo ir kultūros centro Washington direktorius. Jo atžvilgiu vyksta tyrimas dėl įtariamo dalyvių amerikiečių

rengimo kaip būsimo žvalgybos „turto”, laikraščiu sakė pareigūnai, kurių pavardės nenurodomos.

Ši mainų programa apmokėjo visas dalyvaujančių amerikiečių išlaidas, įskaitant išlaidas maistui, kelionėms, vizų mokesčiams ir būstui. Kartais per tas keliones būdavo apsistojama prabangiuose viešbučiuose, būdavo rengiami susitikimai su Rusijos vyriausybės pareigūnais.

Įtariama, kad J. Zaicev užvedė kai kurių dalyvių bylas galimų būsinių šnipų verbavimui, bet pareigūnai nesakė, ar yra įrodymų, kad jam pavyko

pritraukti kurį nors iš tų amerikiečių, rašoma straipsnyje.

J. Zaicev turi diplomatinę neliečiamybę, bet JAV vyriausybė gali nuspręsti ją atšaukti, o tai priverstų jį grįžti į Rusiją, sakė pareigūnai.

Rusijos užsienio reikalų ministerija pareiškė pasipiktinimą šiuo pranešimu ir J. Zaicev metamus įtarimus pavadino „prasimanymais, neturinčiais nieko bendra su tikrove”.

„Manome, kad aukščiau paminėti pranešimai ir JAV valdžios veiksmai yra nedraugiško pobūdžio ir nukreipti į situacijos bloginimą plėtos ir

(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVA PASIEKĖ ISTORINĘ
DIPLOMATIJOS PERGALĘ

Lietuva pirmą kartą per istoriją dvejiems metams išrinkta Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos, kuri yra atsakinga už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, nenuolatine nare. Šalis laikoma išrinkta, jei surenka ne mažiau nei du trečdalius balsuojančių šalių balsų (129 balsai, jei balsuotų visos 193 JT narės). Lietuva balsavime surinko 187 balsus. Lietuva šio posto siekė nuo 1996 metų, kai buvo iškelta šalies kandidatūra į JT Saugumo Tarybos narius. Lietuva dėl šios vietos iki šio pavasario konkuravo su Gruzija, bet galiausiai liko viena. Į JT Saugumo Tarybą taip pat išrinktos Čilė (gavo 186 balsus), Saudo Arabija (176 balsai), Čadas (184 balsai), Nigerija (186 balsai).

Lietuva bus viena iš 10 nenuolatinių narių 2014 ir 2015 metais. Saugumo Taryboje Jungtinės Valstijos, Kinija, Rusija, Prancūzija ir Didžioji Britanija yra nuolatinės narės, jos turi veto teisę. Saugumo Tarybą sudaro penkiolika Jungtinių Tautų narių. Tai yra vienintelė įstaiga, kuri pagal tarptautinę teisę gali sankcionuoti karinės jėgos panaudojimą. Sprendimai priimami devynių balsų dauguma.

Lietuvos sėkme pasidžiaugė ir Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Šalies vadovė teigė, kad po pirmininkavimo Europos Sąjungos (ES) Tarybai tai bus „naujas garbingas iššūkis ir įsipareigojimas visai tarptautinei bendruomenei“, – teigė D. Grybauskaitė.

Pirmą kartą į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą išrinkta Lietuva dar ir pirmininkaus jai nuo sausio 1-osios.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sakė, kad „Ne tik tapome nariais dvejiems metams, bet nuo kitų metų sausio 1 dienos mėnesį laiko pirmininkausime Saugumo Tarybai – ši pareiga tenka pagal abėcėlę. Taigi jau kitą dieną, kai baigsis pirmininkavimas ES Tarybai, prasidės pirmininkavimas JT Saugumo Tarybai“. Ministras pabrėžė, kad narystė Saugumo Taryboje padidins Lietuvos matomumą, kurį bus galima išnaudoti plėsti ekonominius ir kultūrinius ryšius, tačiau kartu teigė, jog pareigoms būtina atsakingai ruoštis ir teigė, kad „Tai didžiulė Lietuvos sėkmė ir reikšmingas užsienio politikos pasiekimas, liudijantis mūsų diplomatijos brandą bei išaugusį tarptautinį valstybės prestižą.“

„Lietuva nuosekliai gins kertines JT vertybes ir principus. Dirbdami Saugumo Taryboje ypatingą dėmesį skirsime prevencijai ir civilių apsaugai konfliktų zonose, ypač ginant moterų ir vaikų teises, kovai su seksualiniu smurtu kaip karo priemone, naujiesiems iššūkiams taikai ir tarptautiniam saugumui, taip pat skatinsime gerbti demokratiją, žmogaus teises ir teisės viršenybės principą – tiek valstybių viduje, tiek tarptautinių santykių srityje“, – akcentavo ministras.

Dabar Lietuva sieks stiprinti mažų valstybių įtaką Saugumo Taryboje, Tarybos skaidrumą ir atvirumą. Taryboje pastaruoju metu buvo priimti svarbūs sprendimai dėl Sirijos cheminio ginklo ar karinės jėgos panaudojimo Libijoje. Lietuva yra pirmoji Baltijos valstybė, išrinkta į Saugumo Tarybą.

S. Tūbėnas

KAS APSAUGOS LIETUVĄ PASITRAUKUS JAV?

JAV politinių partijų ideologiniai ginčai seniai peržengė padorumų ribas. Net kai šalies ūkis stovėjo ant katastrofos ribos, tęsėsi beprasmės diskusijos. Tik paskutiniu momentu JAV valdžia susitarė dėl biudžeto bei pratęsė Vyriausybės skolinimosi įgaliojimus, tuo nutraukdama dvi savaites trukusį vyriausybinių institucijų uždarymą ir išvengdama nemokumo.

JAV biudžeto ir skolinimosi ribų problemos nėra išspręstos, tik atidėtos, tad pastarųjų dienų melodrama gali po kelių mėnesių kartotis.

Bet yra kitų mažiau komentuojamų pokyčių, kurie turės didesnę poveikį Europos Sąjungai (ES) ir Lietuvai. Kinta 60 metų viešpatavęs amerikiečių požiūris į šalies vaidmenį pasaulyje. Po antrojo pasaulinio karo JAV atsikratė tradicinio izoliacionizmo, perėmė vadovaujantį vaidmenį tarptautinėje bendruomenėje. JAV įsivėlė ar buvo įtraukta į daugelį konfliktų ir karų, kartais siekdama sustabdyti komunizmo plėtrą, kartais gindama savuosius interesus. Elitas nustatė šios politikos gaires, bet eiliniai piliečiai joms pritarė, nors ir reikšdavo savo nepasitenkinimą, pavyzdžiui, dėl Vietnamo karo. Po Sovietų Sąjungos žlugimo JAV save laikė „nepakeičiamąja šalimi“, ta, be kurios nebuvo galima spręsti jokių svarbiausių klausimų.

Šiomis dienomis radikaliai keičiasi gyventojų, iš dalies ir politikos elito nuostatos. Nebėra noro būti pasaulio policininku ar spręsti konfliktus tolimiausiuose pasaulio kamuose. Prasidėjo pasitraukimo ir konsolidavimosi procesas. Vadinamasis karas su terorizmu bus tęsiamas, bet tai išimtis, ne norma.

Prezidento Barack Obama noras vengti konfliktų yra akivaizdus. Jis nutarė nutraukti karinius veiksmus Afganistane 2014 m., nors daugelis generolų manė, jog tai per anksti. Obama nenoriai pritarė JAV dalyvavimui karinėje operacijoje prieš Libiją 2011 m., teigdamas, jog JAV turėtų „vadovauti iš paskos“. Jis priešinosi raginimams smogti Sirijos valdžiai ir aktyviau palaikyti sukilėlius.

Obama iš dalies reagoavo į akivaizdų amerikiečių nuovargį ir nusivylimą nesibaigiančiais karais. Vis daugiau amerikiečių mano, jog nevalia švaistytis šalies turtu ir rizikuoti savo karių gyvybe dėl neaiškių tikslų.

Nauja centristinių pažiūrų amerikiečių apklausa rodo, kad nors 66 proc. jų mano, kad JAV yra puikiausia pasaulio (greatest country in the world) šalis, 76 proc. galvoja, jog JAV neturėtų būti pasaulio policininku, o 81 proc. mano, kad nereikėtų skirti lėšų užsienio paramai, nes reikia pirmiausia rūpintis vidaus padėtimi.

Nemažiau reikšmingai, jog respublikonų partija irgi skeptiškiau vertina JAV karinę galybę. Partija nėra monolitinė organizacija, bet telkia įvairių įsitikinimų amerikiečius, kuriuos galima suskirstyti į tris pagrindines sroves. Vieni respublikonai yra laisvosios rinkos entuziastai, kuriems rūpi kuo labiau riboti valdžios veikimą ir mokesčius. Antroji respublikonų grupė telkia kovingus patriotus, kurie pirmenybę kadaise skyrė kovai su komunizmu, dabar rūpinasi Amerikos karinės galios stiprinimu ir mano, kad Amerika turėtų pasauliui vadovauti. Trečiajam sparnui priklauso pamaldūs krikščionys, dažnai protestantų fundamentalistai, kurie puoselėja vadinamąsias šeimynines vertybes, priešinasi abortams, siekia didinti religijos vaidmenį viešajame gyvenime. Arbatėlės judėjimas yra pirmosios srovės radikalai, fanatiškai įsitikinę, jog reikia kuo greičiau mažinti biudžeto deficitą ir valstybės skolas.

Nesiliaujant ginčams dėl biudžeto mažinimo, buvo nutarta, kad jeigu iki nustatyto laiko nepasiseks susitarti, įsigalios vadinimasis „se-kvestras“, tai yra itin griežtas valstybės išlaidų karpymas (per dešimt metų – 1,2 trilijono JAV dolerių), kuris lygiai mažintų išlaidas socialiniams ir kariniams reikalams. Buvo manoma, kad demokratams socialinių, o respublikonams karinių išlaidų mažinimas bus tiek atgrasus ir nepriimtinas, jog abi partijos ras kompromisą. To neįvyko, ir šių metų pradžioje įsigaliojo pirmasis sekvestro etapas. Nors respublikonai reikalauja išimčių gynybos reikalams, nemažai jų susitaikė su gerokai mažesniu Pentagono biudžetu. Ankščiau tai buvo neįsivaizduojama. **Gynybos ministras Chuck Hagel įspėjo, kad biudžeto karpymai gali būti tokie radikalūs ir staigūs, jog gali pritrūkti lėšų esminių misijų įgyvendinimui.**

Naujiems posūkiams priešinosi daugelis įtakingų amerikiečių, kurie aiškina, kad jei JAV nenustatys tarptautinių problemų sprendimų rėmų, kitos šalys tai padarys JAV

interesų sąskaita. Taikos ir ramybės ilgesys nėra viena-dienis reiškinys, tad vargu, ar jų nuogastavimai ir Hagelio pastabos turės didesnę poveikį.

JAV mažinant gynybos išlaidas ir įgyvendinant vadina-mąjį posūkį į Aziją, Europos šalys turės prisiimti didesnę atsakomybę, užtikrinant saugumą ne tik Europoje bet ir platesniame regione. Po 1989 m. ES radikaliai mažino gynybos išlaidas, žinodama, jog JAV užtikrins reikalingą saugumo lygį. 2001 m. JAV sudarė 65 proc. NATO išlaidų, šiomis dienomis beveik tris ketvirtadalius. Didžioji Britanija ir Prancūzija yra vi-nintelės ES šalys, kurios dar siekia nepriklausomai veikti pasaulio politiką. Kitos ES šalys tenkinasi stebėtojų, kartais pamokslautojų vaidmeniu. Šią prabangą ES šalys galėjo sau leisti, kol JAV atliko ES užsienio legiono vaidmenį. Tie laikai jau praeityje.

Priverstos labiau rūpintis savo ir kaimyninių regionų saugumu, ES šalys turės gerokai didinti savo karinį pajėgumą. Ateityje nebebus galima skirti apie 1,5 proc. BVP gynybos išlaidoms. Grėsmių ir iššūkių yra tiesiog perdaug, ypač jei ES ketina vykdyti moralią užsienio politiką, sutramdyti etninį valymą arba nusikaltimus prieš žmoniją. ES šalys griežė pirmu smuiku, reikalaujamos karinės NATO intervencijos, bet paaiškėjo, kad jų karinis pajėgumas yra minimalus.

Lietuvoje esame pripratę manyti, kad pagrindinė grėsmė Europai ateina iš Rytų. Bet didesni pavojai tyko pietuose. Karas kelis kartus įsiliepsnojo Balkanuose, Arabų pavasaris vilnijo per Magribą, Libija yra nebevaldoma, Sirijoje vyksta pilietinis karas, Izraelio ir Palestinos nesutarimai atrodo neįveikiami. Kiek Lietuva besistengtų, ji neįtikins Prancūzijos, Ispanijos ar Italijos, kad reikia daugiau dėmesio skirti Rusijos sutramdymui negu ES pietų flango stabilizavimui. Rusija grūmoja, pietuose liejasi kraujas.

Nėra realios tikimybės, kad Baltijos šalys sulauktų ypatingos paramos, išskyrus sunkiai numatomą agresijos atvejį. Lietuva turės labiau rūpintis savo saugumu, realiai didinti gynybos išlaidas, o ne tik kurti didinimo regimybę. Bus laukiama, jog ji prisidėtų ir prie bendro ES karinio pajėgumo stiprinimo. Negalėsime būti vien saugumo vartotojais, reikės tapti ir jo kūrėjais. Tai reikalaus kitokio požiūrio į save ir į pasaulį.

Kęstutis Girnius

LIETUVOJE LANKĖSI PALESTINOS PREZIDENTAS

Vilniuje, spalio 21 dieną, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Palestinos Prezidentu Mahmud Abbas. Tai pirmoji dabartinio Palestinos vadovo viešnagė Lietuvoje.

Pagrindinis Prezidento Mahmud Abbas vizito tikslas – aptarti Artimųjų Rytų taikos procesą su Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos vadove. Prieš atvykdamas į Lietuvą Palestinos vadovas susitiko su Romos Popiežiumi Pranciškumi ir Vokietijos Kanclere Angela Merkel.

Prezidentė pabrėžė, jog Europos Sąjunga remia Palestinos ir Izraelio sprendimą sėsti prie taikos derybų stalo. Prieš kelerius metus nutrūkusios taikos derybos buvo atnaujintos šių metų rugpjūtį. „Artimųjų Rytų taikos procesas turi tęstis. Taikos derybos yra vienintelis kelias užbaigti dešimtmečius trunkantį Palestinos ir Izraelio konfliktą. Abiem tautoms – tai istorinė galimybė užtikrinti taiką ir stabilumą regione. Europos Sąjunga tvirtai remia taikų „dviejų valstybių“ sprendimą – šalia viena kitos darnoje sugyvenančias Izraelio ir Palestinos valstybes“, – sakė Prezidentė.

Pasak Lietuvos vadovės, abi pusės turi susilaikyti nuo veiksmų, kurie gali sugriauti sėkmingą taikos procesą. Prezidentė paragino Izraelį sustabdyti nausėdijų plėtrą okupuotose teritorijose. Šalies vadovės teigimu, Europos Sąjunga nepripažįsta nausėdijų Izraelio dalimi. Tokie Izraelio veiksmai kenkia taikos derybų eigai.

Lietuvos vadovė pažymėjo, jog Europos Sąjunga yra pasirengusi iš esmės paremti visų susitarimų, kuriuos pasieks šalys derybose, įgyvendinimą.

Susitikime taip pat kalbėta apie dvišalius Lietuvos ir Palestinos santykius. Šalies vadovė pabrėžė, jog Lietuva remia demokratinius procesus ir pilietinės visuomenės raidą Palestinoje, pagal Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų projektus prisideda teikiant humanitarinę pagalbą pabėgėliams.

Nuo 2009 m. Lietuva įgyvendino 5 dvišalius mokymų ir ugdymo projektus Palestinoje. Šie projektai prisidėjo stiprinant dvišalius nevyriausybių organizacijų tarpusavio ryšius, rengiant Palestinos diplomatų ir rinkimų komisijos narių stažuotes Lietuvoje, skatinant jaunimo mokslinį ir kultūrinį bendradarbiavimą.

ELTA

LIETUVIAI IR JAPONAI NUSITEIKĘ STIPRINTI EKONOMINIUS SANTYKIUS

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA). Ūkio ministerijos atstovai susitikimo su Japonijos verslininkais metu aptarė dvišalius Lietuvos ir Japonijos ekonominio bendradarbiavimo santykius. Seminare Japonijos kompanijoms pristatyta Lietuvos verslo aplinka ir investavimo galimybės.

Renginyje dalyvavo Lietuvos ir Japonijos verslo įmonių, Japonijos užsienio prekybos ir investicijų skatinimo agentūros, Ūkio ministerijos, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“, VŠĮ „Versli Lietuva“ ir kitų institucijų atstovai.

Ūkio viceministras Kęstutis Trečiokas teigė, kad susitikimas buvo svarbus kuriant stipresnius Lietuvos ir Japonijos ryšius ir siekiant aktyviau vystyti dvišalę prekybą ir investicijas. „Lietuvos ir Japonijos dvišalio ekonominio bendradarbiavimo potencialas gali būti išnaudotas gerokai efektyviau“, – sakydamas įžanginę seminaro kalbą pabrėžė viceministras.

Anot jo, šiandienos globalioje ekonominėje aplinkoje ypač vertinama pagarba, tarpusavio pasitikėjimas ir stabi-

lumas. Japonijos kompanijos garsėja šiomis savybėmis, todėl Lietuvos verslininkai gali daug ko išmokti.

„Turime ieškoti bendradarbiavimo galimybių tose srityse, kurios abiejų šalių ekonomikoje yra gerai išvystytos. Lietuva yra pažengusi informacinių ir komunikacijų technologijų, logistikos ir elektronikos srityse. Tikiu, kad Lietuvos investicinės aplinkos privalumai gali padėti vystyti dvišalį ekonominį bendradarbiavimą“, – sakė K. Trečiokas.

Pasak susitikime dalyvavusio Japonijos užsienio prekybos ir investicijų skatinimo agentūros Londono padalinio direktoriaus Juno Arima, stabilus investavimo klimatas yra vienas iš svarbiausių kriterijų Japonijos kompanijoms apsisprendžiant investuoti užsienio rinkose.

Japonijos ambasadorė Lietuvoje Kazuko Shiraishi pažymėjo, kad geresnis bendradarbiavimas svarbus abiem valstybėms. „Aktyvesnis dvišalis ekonominis bendradarbiavimas yra svarbus tiek Lietuvai,

Lietuvos Respublikos Prezidentės susitikimas su oficialaus vizito į Lietuvą atvykusiū Palestinos Prezidentu Mahmud Abbas.

R. Dačkus nuotr.

PALYDOVAS „LITUANICASAT-1“ PRIEŠ KELIONĘ Į KOSMOSĄ DAR SVEČIUOSIS NASA

Vilnius, spalio 24 d. (ELTA). Vilniaus universiteto (VU) Matematikos ir informatikos fakultete įrengtoje laboratorijoje sukurtas palydovas „LituanicaSAT-1“ buvo išsiųstas į JAV, kur gruodžio 8-ąją iš Volopo salos skrydžių centro palydovas specialiu kroviniu erdvėlaiviu bus nugabentas į Tarptautinę kosminę stotį ir paleistas tiesiai į orbitą. Ketvirtadienio vakarą išlydėjimo į NASA iškilmes tiesiogiai transliuos LRT televizija.

„LituanicaSAT-1“ iškeliavus į Žemės orbitą, palydovo ryšio priemonėmis bus perduoti pirmieji lietuviški žodžiai iš kosmoso. Kosmose nuskaitys ir Prezidentės Dalios Grybauskaitės sveikinimas.

Palydovas apie pusę metų vykdys kosmoso tyrimus. Mažiau nei kilogramą sveriančiame kubo formos palydove įrengta fotokamera, kuria bus padarytos pirmosios lietuviškos kosmoso nuotraukos.

„Palydovas skrydžiui parengtas. Esame numatę tiek

precizišką veiksmų planą, tiek galimas reakcijas į įvairius netikėtumus – visos sistemos veikia optimaliu režimu“, – teigia misijos vadovas, VŠĮ „Inovatyvūs inžineriniai projektai“ atstovas Vytenis Buzas.

Misijos komanda bendraus su Žemės orbita skriejančiu palydovu „LituanicaSAT-1“ – ryšį užtikrins pirmasis lietuviškas kosminis FM retransliatorius, kurį sukūrė radijo mėgėjas Žilvinas Batisa. VU tyrėjai Simonas Kareiva ir dr. Karolis Petrauskas suprojektavo antžeminės stoties programines valdymo sistemas.

Vienas sudėtingiausių ir daugiausiai laiko atėmusių uždavinių buvo visos palydovo kompiuterinės ir programinės įrangos projektavimas ir kūrimas. Lietuvoje dar niekas nėra to daręs.

„Galiu tik pasidžiaugti, kad komandai pavyko sukurti lietuvišką nanopalydovams pritaiktą produktą, atitinkantį darbui kosmose keliamus aukštus patikimumo ir sau-

gumo reikalavimus. Taip pat pirmą kartą Lietuvoje buvo sukurta visa palydovo misijos palaikymui reikalinga antžeminė infrastruktūra“, – teigia misijos technikos vadovas Laurynas Mačiulis.

Šios misijos metu pirmą kartą pasaulyje tokio dydžio palydove bus išbandytas Lietuvos radijo mėgėjų sukurtas FM balso retransliatorius.

„LituanicaSAT-1“ palydovą kūrė daugiau nei 30 narių komanda, sudaryta iš įvairių sričių aukštos kvalifikacijos specialistų, jaunų lietuvių mokslininkų, inžinierių, fizikų, programuotojų, gyvenančių ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Vilniaus universitetui bendradarbiaujant su VŠĮ „Inovatyvūs inžineriniai projektai“ į Žemės orbitą paleistas palydovas „LituanicaSAT-1“ atliks pirmuosius lietuviškus kosmoso tyrimus, išbandys lietuvių sukurtas technologijas ir testuos alternatyvius energijos šaltinius ekstremaliomis sąlygomis.

tiek Japonijai, kurios ekonomika atsigauja po sukrėtimų Fukušimoje. Japonijos investuotojams turėtų būti patrauklus stabilus Lietuvos ekonomikos augimas“, – teigė ambasadorė.

Japonijos delegaciją Vilniuje taip pat priėmė ir Premjeras Algirdas Butkevičius.

Anot Ministro Pirmininko, Lietuva visada labai vertino bendradarbiavimą su šia valstybe. „Dinamiški ekonominiai ir verslo kontaktai vertingi tiek Lietuvai, tiek Japonijai. Jūsų šaliai Lietuva gali pasitarnauti kaip platforma vystyti verslą Europoje, tuo metu Japonija gali suteikti galimybę Lietuvai sustiprinti pozicijas Azijoje lazerių ir aukštųjų technologijų

srityse“, – susitikime sakė A. Butkevičius.

Premjeras taip pat pažymėjo, kad Lietuvai pirmininkaujant Europos Sąjungos (ES) Tarybai, vienas prioritetų – derybų dėl laisvos prekybos režimo palengvinimas su strateginėmis partnerėmis – Japonija ir JAV. „Laisva ir atvira prekyba su Japonija – antra pagal dydį ES prekybos partnere Azijoje – bus išties naudinga ir Lietuvai dėl mažesnių muitų ir išaugusių verslo kontaktų“, – pabrėžė Vyriausybės vadovas.

Susitikime su Japonijos verslininkų delegacija Ministras Pirmininkas taip pat išreiškė užuojautą taifūno Wipha aukų artimiesiems ir visiems šalies gyventojams.

(Atkelta iš 2 psl.)

VYKSTA TYRIMAS DĖL...

tarptautinio humanitarinio bendradarbiavimo sferoje“, – sakoma ministerijos pareiškimė.

„JAV valdžiai būtina nedviprasmiškai ir viešai atsiboti nuo piktavališkų bandymų mesti šešėlį ant Rusijos mokslo ir kultūros centro Washington darbo“, – priduriama pareiškimė.

Pagal minėtą mainų programą Rusijoje apsilankė maždaug 130 amerikiečių, nurodo *The Washington Post*.

Kaip teigia Rusijos užsienio reikalų ministerija, pagal tą mainų programą per pastaruosius trejus metus Rusijoje apsilankė daugiau kaip 1,000 žmonių iš daugiau kaip 50 valstybių, tarp jų iš JAV.

JAV AMBASADORĖ D. A. MCCARTHY:
LIETUVA YRA PATIKIMA PARTNERĖ

Vilnius, spalio 24 d. (ELTA). Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė, susitikusi su Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) ambasadore Deborah Ann McCarthy, aptarė pirminkavimo Europos Sąjungos Tarybai, energetinio saugumo ir Rytų partnerystės klausimus, Lietuvos gynybos biudžetą ir Lietuvos vaidmenį tapus Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nare.

Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė pabrėžė, kad Lietuvos ir JAV ryšiai yra sti-

prūs ir istoriškai svarbūs. „Mes laikome JAV savo partnere ir sąjungininke ir tai nesikeis. Mūsų valstybės bendradarbiauja įvairiose srityse, tad belieka šiuos santykius stiprinti ir plėtoti”, - teigia Seimo Pirmininkė.

JAV ambasadorė D. A. McCarthy pabrėžė, kad Lietuva yra patikima partnerė, ypač vertinamas Lietuvos indėlis Afganistane. Ji taip pat pasidžiaugė, kad Lietuvoje moterys užima aukštus postus ir yra vertinamos politikos ir verslo pasaulyje.

B. BRADAUSKAS – DVASIOS LILIPUTAS
PADUGNĖS MENTALITETU

Lietuvos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, socialdemokratas Bronius Bradauskas sumalė į miltus savo reputaciją, kai uždraudė svečiams iš Europos Sąjungos pademonstruoti filmą apie Lietuvos nepriklausomybę, mat tai galėjo suerzinti rusus, be to, filme jam pristigo dėmesio Anapilin jau iškeliavusiam socialdemokratų patriarchui Algirdui Brazauskui.

Signatarė Nijolė Oželytė socialiniame tinkle „Facebook” B. Bradauską išvadino dvasios liliputu, pasižyminčiu padugnės mentalitetu, o liberalas Eligijus Masiulis pasiūlė deportuoti socdemą ir jį palaikančią Seimo pirmininkę Loretą Graužinienę į kuria nors komunistinio režimo šalį, pavyzdžiui, Šiaurės Korėją.

Maža to, B. Bradausko poelgis netgi iliustruotas specialiu fotomontažu, kur politikas kaip šuo klūpo priešais išsidrėbusį Vladimir Putin.

N. Oželytė išsityčiojo
iš kairiųjų

„Padugnės mentaliteto B. Bradauskas aiškina, kad neparodė Lietuvos laisvės kovų filmo užsienio svečiams, nes ten neva nėra apdainuoti A. Brazausko nuopelnai nepriklausomybei. Ar tas dvasios liliputas tikrai norėtų, kad būtų garsiai papasakota, kaip A. Brazauskas isteriškai rėkė apie „Landsbergio” provokaciją, kai išgirdo, kad Sąjūdžio frakcija balsuos ne už „suverenitetą SSSR sudėtyje”, o už visišką nepriklausomybę? Aš buvau to darymosi liudininke, man net teko pasakyti, kad tauta užmėtys jį

šiukšlėmis, jei išgirs, ką jis čia kalba arba jei jo vadovaujami perkrikštai komunistai už nepriklausomybę nebalsuos”, - socialiniame tinkle rašo N. Oželytė.

Signatarė sako, kad A. Brazauskas ir „jo komunistai” už nepriklausomybę balsavo „išsuktomis rankomis”, nes bijojo tautos reakcijos. N. Oželytės pasakojimu, **po balsavimo Justas Vincas Paleckis klykė po visą salę apie popierinę nepriklausomybę**, širsdamas, kad dėl baimės buvo priverstas balsuoti.

„Didingo stoto, bet niekingos dvasios AMB nėjo kalbėti Katedros aikštėje žmonėms, pasakė, kad kalbės „Kai paslėpsite šituos skudurus”, tai yra trispalves. Tai aš mačiau savo akimis. Jau paskelbus nepriklausomybę, jis laukė rusiškų tankų, Maišiagaloje, galimai, prašė Gorbio tiesioginio valdymo, laiškėlis, kurio jis atsižadėjo, buvo paviešintas. Jau paskelbus nepriklausomybę komunistų CK posėdyje paklaustas, už ką gi partija pasisako – už suverenitetą sudėtyje ar už nepriklausomybę – jis pasakė, kad „partija patylės”. Tai aš mačiau savo akimis ir girdėjau savo ausimis”, - rašo N. Oželytė.

Buvusi politikė sako, kad faktas, jog iš idėjos kurti savo kariuomenę besityčiojusiam A. Brazauskui teko Sąjūdžio paruoštus dokumentus teikti NATO ir Europos Sąjungai, yra nieko daugiau kaip likimo pokštas.

„Tokio B. Bradauskui reikia vaizdelio?” - stebėjosi signatarė.

Lietuvos Seimo Pirmininkė L. Graužinienė susitiko su JAV ambasadore D. A. McCarthy. LRS nuotr.

SAUSIO 13-OSIOS ĮVYKIŲ MENKINIMAS BUS TIRIAMAS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSE NUSTATYTA TVARKA

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA). Vilniaus apygardos prokuratūra pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl galimo viešo pritarimo SSRS nusikaltimams Lietuvos Respublikai ir jos gyventojams, jų neigimo bei šiurkštaus menkinimo.

Sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą priimtas antradienį siekiant išnaudoti visas Lietuvos baudžiamojo proceso suteikiamas galimybes įvertinant spalio 4-ąją per Pirmąjį Baltijos kanalą rodytos laidos „Žmogus

E. Masiulis siūlo
deportuoti į Š. Korėją

Liberalų sąjūdžio vadovas Eligijus Masiulis pareiškė manantis, kad B. Bradausko ir jo iniciatyvą palaikiusios Seimo pirmininkės L. Graužinienės vieta – ne Lietuvoje, o Šiaurės Korėjoje.

E. Masiulio nuomone, Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas B. Bradauskas ir parlamento vadovė L. Graužinienė turėtų iškeliauti į komunistinio režimo šalį. Ir nebegrįžti.

„Tenka konstatuoti, kad kojas į Seimo nario priesaiką ir Lietuvos valstybę nusivalė ne tik socialdemokratas B. Bradauskas, bet ir Seimo pirmininkė L. Graužinienė. Tokiems politikams, kurie vis dar reikalauja „pataisyti” filmus apie Lietuvos Nepriklausomybę, norisi įteikti bilietą atgal į praeitį, pvz., į Šiaurės Korėją. Bilietas į vieną pusę”, - socialiniame tinkle „Facebook” paskelbė E. Masiulis.

Sykiu ir priminė Seimo nario priesaiką, o tiksliau – įsipareigojimą „visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę”. B. Bradauskas ir L. Graužinienė, politiko nuomone, savo veiksmais priesaiką sulaužė.

delfi.lt

ir įstatymas” apie 1991 m. Sausio 13-osios įvykius turinio teisėtumą ir atsakomybę už galimai nusikalstamą pritarimą SSRS nusikaltimams prieš Lietuvos Respubliką.

Prašymą pradėti tyrimą prokuratūrai pateikė ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys Arvydas Anušauskas.

Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimu Pirmojo Baltijos kanalo retransliavimas visoje Lietuvos teritorijoje yra sustabdytas trims mėnesiams.

Vadovauti šiam ikiteis-

miniam tyrimui paskirtas Vilniaus apygardos Vilniaus apylinkės prokuratūros prokuroras, ikiteisminio tyrimo veiksmus pavesta atlikti Vilniaus apskrities vyriausiajam policijos komisariatui.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Baudžiamuoju kodeksu už viešą pritarimą SSRS nusikaltimams prieš Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus, jų neigimą bei šiurkštų menkinimą gali būti skirta bauda arba laisvės apribojimas, arba areštas, arba laisvės atėmimas iki dvejų metų, primena Generalinė prokuratūra.

SIŪLO ATLEISTI IŠ SEIMO BIUDŽETO IR FINANSŲ
KOMITETO PIRMININKO PAREIGŲ

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA). Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos nariai inicijuoja nepasitikėjimą Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku Broniumi Bradausku, siūlydami jį atleisti iš užimamų pareigų. Tokiu būdu siekiama „užkirsti kelią tolesniam Lietuvos Respublikos Seimo vardo ir autoriteto žeminimui, kuris neišvengiamas B. Bradauskui būnant Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku”.

Pasak konservatorių, antradienį per valandą surinkta daugiau nei reikia, tai yra 40 Seimo narių parašų dėl pa-

siūlymo atleisti B. Bradauską iš Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų.

Pareiškime primenamas spalio 17 d. įvykęs sąmoningas, Lietuvos istoriją žeminantis Seimo biudžeto ir finansų komiteto pirmininko B. Bradausko išpuolis, kai jis per Tarpparlamentinę Europos Sąjungos finansų valdysenos konferenciją uždraudė Europos Sąjungos valstybių narių svečiams rodyti Seimo kanceliarijos parengtą trumpametražį filmą apie Seimo Kovo 11-osios Akto salę, Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimą ir Sausio 13-osios įvykius.

tarpusavio vaidus, bet ITMO tvirtina, kad stovyklą padegė į ją įsiveržę kariai.

ITMO bandė nuversti į valdžią po revoliucijos 1979 m. atėjusį Irano režimą. Dabar grupuotė teigia atsisakiusi smurto. Pernai JAV išbraukė ITMO iš teroristinių organizacijų sąrašo. Kiek anksčiau tokį pat sprendimą priėmė Europa. Priimti tremtinius sutiko Albanija ir Vokietija, bet JT daugeliui jų sunkiai sekasi rasti naujus namus.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS SĄJUNGOS LAISVĖS KARIŲ
LIETUVOS SĄJUNGOS LAISVĖS KARIŲ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

LR PREZIDENTĖS DALIOS GRYBAUSKAITĖS KALBA TREMTINIŲ IR POLITINIŲ KALINIŲ SĄJUNGOS 25 METŲ MINĖJIME

Gerbiami Lietuvos tremtiniai ir politiniai kaliniai,

Sveikinu Jus visus susirinkus šioje istorinėje Kauno sporto halėje, kurioje gyva kovotojų dvasia!

Sveikinu Jūsų sąjungą minint 25-ąsiais susitelkimo metines!

Matydami Jūsų gražų, širdimis jaunų kovotojų būrį, gyventi Lietuvoje galime ramiau.

Lietuva ne kartą įrodė, kad jos stiprybė - susitelkime ir vienybėje.

Ačiū, kad esate, ačiū, kad veikiate, ačiū, kad kasmet Dubysos slėnis pasipuošia trispalvėmis ir aidi patriotinėmis dainomis!

Atvykau čia ne tik padėkoti, bet ir pasakyti, kad Jūs valstybei esate svarbūs ir reikalingi.

Nes:

Jūs - tai Lietuvos sąžinė. Vardan Tėvynės idealų iš-

tvėrę smurtą, išdavystes ir netektis, nebijote sakyti, ką galvojate. Todėl kalbėkite, kad tiesos, sąžiningumo ir garbės mūsų valstybėje būtų daugiau. Kalbėkite, kad istorinė atmintis išliktų gyva.

Jūs - užgrūdintos sielos žmonės. Čia, Lietuvos širdyje, matau susirinkusių veidus, kuriuose daug šviesos ir išminties.

Čia daug dainuojančių širdžių, kuriose dega meilė Lietuvai, išbandyta gyvuliuose vagonuose, atšiaurios gyvenimo sąlygomis ir ilgais metais, praleistais toli nuo Tėvynės ir artimųjų. Meilė, kuri neperkama ir neparduodama.

Mielieji,

Džiaugiuosi, kad esu tarp žmonių, kurių vertybės tvirtos ir perduodamos šeimose iš kartos į kartą.

Matau Jūsų pavyzdį ir jaučiu Jūsų paramą kiekvieną

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių sąjungos 25 metų minėjime.
R. Dačkaus nuotr.

dieną. Jūsų tikėjimas ir optimizmas suteikia jėgų nuleisti rankų net pačiose sudėtingiausiose situacijose.

Jūsų pavyzdžio reikia visai Lietuvai. Ypač tada, kai vyrauja pesimizmas, nepasitikėjimas ar sąmoningai bandoma menkinti mūsų valstybę ir jos žmones.

Darbo vardan Lietuvos turime daug. Todėl kviečiu Jus kasdien talkon su tokia tvirtybe ir užsidegimu, kuri nestokojote tremtyse ir lageriuose. Su tokia meile Lietuvai ir vieni kitiems, kuria degate šiandien.

Tik su tokiu užsidegimu laimimos svarbiausios kovos!

Tik su tokia tvirtybe įveikiami sunkiausi išbandymai!

Tik tokia meilė padeda išlikti tvirtiems, oriems ir nepriklausomiems!

Likite sveiki, tvirti ir vieningi!

2013-10-12,

*Dalia Grybauskaitė,
Lietuvos Respublikos Prezidentė*

RUSIJOS ENERGETIKAI ATSKLEIDĖ LIETUVOS VYRIAUSYBĖS NEVEIKLUMĄ

Tuo metu, kai premjeras viešai žadėjo pigesnę elektros energiją, kainos elektros biržoje kilo iki neregėtų aukštumų. Nuo šių metų birželio iki pastarojo mėn. elektros gamybos kaina svyravo nuo 19,5 iki 43,6 centų už kilovatvalandę. Nuo pat rugsėjo pradžios opozicija į šią problemą bandė atkreipti Vyriausybės dėmesį, tačiau dešiniųjų nuogastavimų nebuvo paisoma.

Kai apsikęsti elektros tiekėjų keliamo triukšmo dėl jų patiriamų nuostolių jau niekaip nebebuvo įmanoma, valdantieji, užuot išnagrinęję priežastis ir ėmęsi reikiamų veiksmų, kaip įprasta, dėl visko apkaltino buvusią valdžią. Lyg to būtų maža, valdančiosios koalicijos atstovai ėmė siūlyti užsienio energetikams, o ne Lietuvos gyventojams palankius sprendimus.

Kas kelia elektros kainas?

Nuo 2011 m. Lietuva priklauso šiaurės šalių elektros sistemas vienijančiai Nord Pool Spot (NPS) biržai. Tokiu būdu Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse atsirado sąlygos laisvai ir skaidriai prekybai elektra. Šitai buitiniams ir pramoniniams vartotojams užtikrinama palankiausia elektros kaina.

Lietuvoje įdiegus skandinavišką elektros prekybos modelį, mūsų šalyje pagaminta ir importuojama elektros energija yra patiekiamą

į rinką. Iš čia elektrą išsigiję visuomeniniai ir privatūs tiekėjai konkuruoja dėl vartotojų, jiems pateikdami įvairius elektros išsigijimo pasiūlymus.

Ieškodami atpirkimo ožio dėl brangstančios elektros, valdantieji jį netruko surasti skandinaviškame elektros prekybos modelyje. Buvo įvardinta net konkreti data – 2013 kovo 15 d., kuomet Lietuvos, Latvijos ir Estijos pareigūnai pasirašė susitarimą dėl bendrų prekybos elektra tarp Baltijos valstybių principų. Anot valdančiųjų, kaip tik tada ir uždegta žalia šviesa elektros brangimui. Tad ilgai nelaukus buvo vėl užtraukta gerai žinoma socdemų liaudies melodija pavadinimu „kaltas Kubilius ir Sekmokas”. Noro apkaltinti dešiniuosius būta tokio stipraus, jog net neapsižiūrėta, kad garsioji sutartis buvo suderinta ir pasirašyta jau Algirdo Butkevičiaus Vyriausybės valdymo metu.

Būtų naivu manyti, kad Vyriausybė nežino tikrųjų elektros kainų kilimo priežasčių, tik klausimas kodėl ją kaip įmanydama slepia nuo šalies gyventojų. Jeigu valdantieji surastų drąsos pasakyti žmonėms tiesą, tektų pripažinti, jog ne Sekmokas ir net ne minėtoji sutartis yra tikroji brangios elektros priežastis. Nepriklausomai nuo to, ar pastarasis susitarimas pasirašytas ar ne, aukšta

elektros kaina pirmiausia yra sąlygojama nuo Lietuvos nepriklausančiais politiniais ir techniniais sprendimais.

Didžioji Lietuvos elektros energetikos problema yra per maža vietinė elektros gamyba. Šiuo metu daugiau nei du trečdaliai suvartojamos elektros Lietuva importuoja. Pagal šį rodiklį esame neabejotini Europos Sąjungos „pirmūnai”. Trūkstant vietinių elektros gamybos pajėgumų, mūsų valstybei tenka kliautis elektros gamintojais iš kaimyninių valstybių. Elektrą Lietuva importuoja iš Karaliaučiaus, žemyninės Rusijos (per Baltarusiją) ir Estijos per Latviją. Iki tol dažniausiai be sutrikimų vykęs elektros importas į mūsų šalį ėmė strigti šių metų viduryje.

Sumažėjęs tiekimo iš užsienio tapo pagrindine elektros biržoje pakilusių kainų priežastimi. Palyginus šių ir praėjusių metų sausio-spalio mėn. elektros importo iš Karaliaučiaus apimtį, matyti, kad šiais metais Rusijos eksklave pagamintos elektros į Lietuvą atitekėjo net ketvirtadaliu mažiau. Tuo tarpu iš Baltarusijos importuojamos elektros kiekis augo. Lietuvoje ir Latvijoje pritrūkus pigesnės rusiškos elektros energijos, elektrą imta importuoti iš Estijos. Kaip matome, pasirašyta sutartis nesumažino elektros srautų iš Baltarusijos, priežastis yra sumažėję srautai iš Karaliaučiaus, kuriems sutar-

tis negali turėti jokios įtakos.

Pamatę, jog savos gamybos pajėgumų neturinčios Baltijos kaimynės naudoja pigią estišką elektrą ir taip elektros kainas didina pačioje Estijoje, šios šalies energetikai ėmėsi „remontuoti” elektros liniją į Latviją. Šis Estijos vidaus vartotojų kišenes, gamintojų konkurencingumą ir politikų reitingus apsaugojęs remontas Lietuvai užkirto kelią apsirūpinti pigesne šiaurietiška elektra ir dar labiau pabrangino elektros energiją Lietuvos kainų zonoje. Supratę, kad Lietuva ir Latvija tapo brangstančios elektros priežastimi, Estijos politikai ir energetikai ėmė kalbėti apie pasitraukimą iš bendros elektros rinkos.

Karaliaučiuje pagamintos elektros trūkumas, gerokai pabranginęs elektrą Lietuvoje nėra atsitiktinis. Karaliaučiaus šiluminės elektrinės, valdomos Rusijos kompanijos Inter RAO UES, šiais metais į mūsų šalį tiekia pastebimai mažesnę kiekį elektros energijos. Drauge **pradėjo daugėti ir rusiškos elektros tiekimo sutrikimų dėl įvairių „techninių nesklandumų”.** Naujausias tokių nesklandumų – gerokai užtrukę vieno iš Karaliaučiaus TEC-2 jėgainės blokų taisymo darbai. Staiga išaugęs techninių nesklandumų, ribojimų ir remonto atvejų skaičius kelia pagrįstų įtarimų, jog buvo priimtas politinis sprendimas, siekiant sutrikdyti elektros energijos eksportą į Lietuvą.

NordPool Spot – kliūtis rusiškos elektros kelyje?

Tačiau visiškai netikėtai pagrindine elektros brangimo priežastimi įvardintas „per ankstyvas prisijungimas prie Nord Pool Spot biržos”. Tokia traktuotė be abejo visiškai atitinka pagrindinės elektros į Lietuvą importuojančios Inter RAO interesus. Taigi negalima atmesti priežasties, kad vienas iš šio dirbtinai sukeltų elektros importo į Lietuvą apribojimo tikslų – **sukelti politinę sumaištį Baltijos šalyse ir tokiu būdu patraukti jas iš NordPool Spot biržos.**

Lietuvai pasitraukus iš Šiaurės šalių elektros biržos, Rusijos elektros eksportuotojai galėtų kaip ir anksčiau per Lietuvoje veikiančius tarpininkus elektrą tiekti vartotojams. Dar svarbiau tai, kad 2015 m. baigus įgyvendinti LitPol Link ir NordBalt projektus, Rusijos elektra tranzitu per Lietuvą galėtų būti tiekiama Švedijai ir Lenkijai. **Būtent tokia elektros eksporto ateitis ir buvo planuojama Baltijos branduolinės jėgainės projektui.** Minėtose valstybėse netgi paskubėta iš anksto įsteigti prekybos rusiška elektros energija atstovybės.

Pagrindinė kliūtis tokiam scenarijui išsipildyti – NordPool Spot taisyklės, sukūrusios realiai veikiančią elektros rinką Lietuvoje. Pastarosios taisyklės panaikina elektros tranzito Lietuvos (Nukelta į 11 psl.)

CLEVELAND, OH

TARPTAUTINĖ CLEVELAND BENDRUOMENĖS DIENA

Š.m. spalio 13 d., sekmadienį, Cleveland meno muziejaus salėje, 11:00 v.r. – 4:00 v.p.p. vyko pirmoji metinė „International Cleveland Community Day“. Joje buvo išstatyti 28 dalyvaujančių tautybių stalai papuošti joms būdingais tautiniais rankdarbiais, knygomis, meno kūriniiais, nuotraukomis ir informaciniais, veltui platinamais, lankstinukais. Ant salės antrojo aukšto turėklų buvo iškabintos spalvingos 20 tautybių batiko

būdų sukurto vėliavos („Batik Banners“). Jos buvo neįvardintos, tačiau lietuviškoji buvo lengvai atpažįstama iš joje pavaizduotos Gedimino pilies ir kitų motyvų. Ją muziejaus studijoje („Community Arts Workshop“) sukūrė Nijolė Kersnauskaitė, Violeta Leger, Rita Matas ir Salomėja Šukys. Nuo 11:00 v.r. iki 4:00 v.p.p. šios šventės dalyvius rytinėje ir vakarinėje salės pusėje linksmino 23 tautybių šokėjai. Lietuvių šokėjų jų

Lietuvius „International Cleveland Community Day“ atstovavo Lietuvių kultūros darželių valdybos narės.
A. V. Matulionio nuotr.

Lietuvių menininkių kūrinys.
A. V. Matulionio nuotr.

CHICAGO, IL

Lietuviai dalyvavo Čikagos maratone

Spalio 13 d. lietuviai dalyvavo Čikagos maratone: vieni jį bėgdami, kiti palaikydami bėgikus sirgalių punkte. Akciją „Lietuviai Čikagos maratone“ jau ketvirtą kartą organizavo LR Generalinis konsulas Čikagoje su partneriais, šiais metais aktyviausiai bendradarbiauta su Čikagos-Vilniaus susigiminių miestų komitetu. Dar iki maratono dienos į lietuvišką komandą užsiregistravusiems sportininkams buvo padovanoti vienodi bėgimo marškinėliai su užrašu „Lithuania“ ant krūtinės. Tad renginio dieną į palaikymo punktą susirinkę sirgaliai lengvai atpažino savo tautiečius tarp 45 tūkstančių bėgikų ir energingai juos sveikino šūksniais bei skanduotėmis. Vėliau akcijos dalyviai rinkosi į šventę, kurios metu vyko apdovanojimai, skambėjo sveikinimai, buvo bendraujama ir vaišinamasi. Susirinkusiems kalbėjo LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, kuris džiaugėsi, kad šiais metais bėgimas buvo skirtas net trims progoms paminėti: Vilniaus ir Čikagos susigiminiavimo 20-mečio, S. Dariaus ir S.

Sirgaliai sveikina bėgiką Artūrą Juronį.
A. Akulič nuotr.

Girėno transatlantinio skrydžio 80-mečio bei Lietuvos pirminkavimo Europos Sąjungos Tarybai. Apie pasiruošimą akcijai pasakojo bei rėmėjus pristatė Vilniaus-Čikagos susigiminiavusių miestų komiteto narė Berta Khavakh, o Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sporto Sąjungos (ŠALFASS) pirmininkas Laurynas Misevičius sveikino sportininkus ir įteikė proginis medalius. Greičiausiai lietuvių komandoje šiais metais Čikagos maratoną nubėgo iš Lietuvos atvykęs Mindaugas Savickas (02:59:25), nedaug nuo jo atsi-

liko Egidijus Jakštas (03:11:37) ir Audrius Bakanas (03:27:33), moterų grupėje greičiausios buvo Ginta Viliūnas (03:58:10), iš Australijos atvykusi Lietuvos garbės konsulė Sidnėjuje, Rasa Palionytė (04:09:34) ir Inga Auškalnienė (04:20:08). Visi Čikagos maratoną bėgę komandos nariai: Inga Auškalnienė, Audrius Bakanas, Paulius Berenis, Rimvydas Bilevičius, Aušra Butkevičiūtė, Egidijus Jakštas, Artūras Juronis, Rasa Palionytė, Dalius Savickas, Mindaugas Savickas, Gintas Stanikūnas, Ginta Viliūnas. Akcijos „Lietuviai Čikagos

maratone“ rėmėjai ir bendradarbiai: Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas, LR Užsienio reikalų ministerija, Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjunga, „Boodell and Domanskis, LLC“, „Goodwill Financial“, „Food Depot International“, „Atlantic Express“, „Lina Embroidery“, „Kunigaikščių užėiga“, „Lithuanian Plaza“, „HMD Trucking“, „Brookhaven Marketplace“, „Taurus Imports“, „Brothers Vilgalys“, „JAV LB Vidurio Vakarų apygarda“. LR Generalinio konsulato Čikagoje inf.

PARODA

Nuo š.m. spalio 26 d. iki gruodžio 17 d. vyks paroda pavadinta „4 Printmakers: Ageless“, Beachwood Community Center, 25225 Fairmount Blvd., Beachwood, OH. Šioje parodoje yra keturių menininkių darbai. Tarp jų ir lietuvių menininkės Nijolės Palubinskas. Parodos darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio 10:00 v.r. iki 4:00 v.p.p., šeštadienį 10:00 v.r. iki 3:00 v.p.p. ir sekmadienį 10:00 v.r. iki 1:00 v.p.p. „Dirvos“ inf.

PAGAUTAS KREDITO UNIJOS „TAUPA“ VADOVAS

FTB agentai spalio 21 d., Collinwood, Ohio valstijoje, suėmė lietuvių kilmės bėglį – kreditų unijos „Taupa“ vadovą Alexą Spirikaitį. Lietuvis, kaltinamas turto iššvaistymu ir dokumentų klastojimu, tris mėnesius slapstėsi nuo teisėsaugos, rašo cleveland.com. 51 metų A.Spirikaitis slapstėsi nuo liepos 17 dienos. Tuomet federaliniai agentai apsupo jo namą. Tačiau užspeisti lietuvių nepavyko – jis paspruko dar prieš į namą įsiveržiant pareigūnams. Nuo tada A.Spirikaitis buvo laikomas dingusiu. Jo kredito unija „Taupa“, įsikūrusi Clevlande, buvo uždaryta. FTB neatskleidė, nei kaip A.Spirikaitis buvo suimtas, nei kaip jie jį susekė Collinwood, tik pranešė, kad agentai „rinko informaciją naudodami pažangiausius tyrimo metodus“. Lietuvis buvo suimtas einantis gatve, sakė FTB agentė Vicki Anderson. Pasak jos, lietuvis buvo pakeitęs išvaizdą – nusiskutęs barzdą, atsiauginęs plaukus ir numetęs svorio.

LIETUVA IR PASAULIS

Kreipimasis į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO) dėl Rusijos lietuviškai produkcijai taikomų apribojimų yra Europos Komisijos (EK) kompetencija, teigia užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Jis taip pat sako, kad Lietuva savo ruožtu stengiasi, jog EK gautų reikiamą informaciją - tiek, kiek reikia, ir tokios, kokios reikia.

„Šiuo atveju Europos Sąjungoje yra tvarka, kad užsienio prekybos politika yra Europos Komisijos kompetencija, ir Europos Komisija kalba už šalis nares, taip pat gina jų interesus, nes tai yra visos mūsų Sąjungos interesai. Yra tiesiog tokia tvarka, pati šalis nesikreipia”, - žurnalistams Seime sakė ministras. Jis aiškino, kad su europinėmis institucijomis dėl Rusijos veiksmų Lietuva bendrauja nuolat.

„Stengsimės, kad (EK) gautų visą reikiamą informaciją - tiek, kiek jos reikia, ir tokios, kokios reikia, kad galima būtų - vėlgi sakau civilizuotai - kalbėtis ir grįžti į normalų ritmą. Nes visa tai, kas vyksta, iš tikrųjų nenaudinga niekam - ne tik valstybėms, abiem valstybėms tai netinka. Netinka, sakysime, vartotojams, nes jie tikrai mėgsta mūsų maisto produktus”, - dėstė L. Linkevičius. Jis apgailestavo, kad informacijos iš Rusijos nepavyksta gauti oficialiais kanalais. „Ne tik mes - komisarai siuntė laiškus į atitinkamas institucijas, irgi negavo atsakymų, į notas nėra atsakymų”, - sakė ministras. L. Linkevičius aiškino, kad Lietuva nekonfrontuoja su Rusija, tačiau turi savo vertybes ir siekius, tarp kurių - padėti europinę kryptį pasirinkusiems šalims.

Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov pasveikino Lietuvą su naryste Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, ir sakė tikės, kad bendras darbas prisidės prie konstruktyvių santykių plėtojimo. Laiške S. Lavrov kviečia glaudžiai bendradarbiauti Taryboje bei reiškia Rusijos pasirengimą remti mūsų valstybės pastangas Saugumo Taryboje.

Lietuva praeitą savaitę išrinkta į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, kuriai pagal tarptautinę teisę tenka pagrindinė atsakomybė už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą pasaulyje. Lietuva per balsavimą Generalinėje Asamblėjoje surinko 187 balsus. Iš viso Jungtinėms Tautoms priklauso 193 valstybės. Lietuva bus viena iš 10 nenuolatinių narių 2014 ir 2015 metais. Saugumo Taryboje Jungtinės Valstijos, Kinija, Rusija, Prancūzija ir Didžioji Britanija yra nuolatinės narės, jos turi veto teisę.

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius laišku pasveikino vieną iš **2013 metų Nobelio chemijos premijos laureatų litvaką Michael Levitt**, kurio šeima kilusi iš Plungės, ir pakvietė jį atvykti į Lietuvą. „Nuoširdžiai sveikinu gavus 2013 metų Nobelio chemijos premiją – aukščiausią žmonijos apdovanojimą mokslo srityje. Jūsų šeimos šaknys – Lietuvoje, todėl didžiuojamės dėl Jūsų gyvenimo pasiekimų. Žavimės Jūsų nuoširdžiu ryšiu su Lietuva įvertinimu. Litvakų paveldo puoselėjimas ir įamžinimas yra labai svarbūs kuriant Lietuvos ateitį bei plėtojant Lietuvos ir Izraelio santykius. Leiskite Jus pakviesti aplankyti mūsų šalį, susitikti su Lietuvos mokslininkais ir aptarti galimą bendradarbiavimą. Man bus garbė susitikti su Jumis Lietuvoje”, – rašoma L. Linkevičiaus sveikinime. M. Levitt kartu su šeimos nariais Lietuvoje jau lankėsi 2001 m. M. Levitt pusbrolis Abel Levitt su žmona Glenda itin daug nuveikė įsteigiant Tolerancijos centrą Plungės „Saulės” gimnazijoje, įamžinant sunaikintos Plungės žydų bendruomenės atminimą.

M. Levitt yra biofizikas, Stanfordo universiteto struktūrinės biologijos profesorius. Spalio 9 dieną Švedijos karališkoji mokslų akademija paskelbė kad „už sudėtingų cheminių sistemų daugiamačių modelių išplėtojimą” 2013 metų Nobelio chemijos premija skiriama trims mokslininkams – M. Levitt ir jo kolegoms Martin Karplus bei Arieh Warshel.

Linas Linkevičius, Užsienio reikalų ministras spalio 17 dieną pasveikino **Nobelio premiją už pasiekimus ekonomikos srityje gavusį JAV lietuvi Robert Shiller** ir pakvietė jį apsilankyti Lietuvoje. „Džiaugiamės kartu su jumis ir didžiuojamės, kad prie svarbiausių pasaulio pasiekimų prisideda ir išeivių iš Lietuvos vaikai, taip įkvėpdami ir Lietuvos žmones siekti didžių tikslų”, – sakė L. Linkevičius. R. Shiller buvo vienas iš trijų amerikiečių, kuris reikšmingai prisidėjo prie ekonomikos tendencijų nagrinėjimo, taip sustiprindamas ekonominės raidos ir plėtos galimybes. Šiuo metu R. Shiller dirba Yale universitete JAV.

R. Shiller yra vienas iš daugelio lietuvių kilmės amerikiečių, kurių tėvai emigravo iš Lietuvos dar prieš nepriklausomybės atkūrimą 1918 m. Jo senelis, Jurgis Ignas Szileris, atvyko į JAV 1908 m.

ELTA, LRT, LR URM

Europos Vadovų Tarybos posėdyje Briuselyje dalyvaujanti Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasveikino Vokietijos kanclerę Angelą Merkel su pergale Bundestago rinkimuose ir padovanojo lietuvišką sūrį „Džiugą”. Pasak Lietuvos vadovės, lietuviškas sūris yra žinomas ir vertinamas visoje Europoje. Dėkodama už dovaną A. Merkel sakė, jog palaiko Lietuvą ir mėgsta lietuvišką sūrį. *lrp.lt*

BRIUSELYJE PASAKĖ VISKĄ, KĄ MANO APIE RUSIJOS PRIEMONES

Briuselis, spalio 24 d. (LRP). Lietuvos prezidentė dar kartą pareiškė, kad Rusijos embargas lietuviškiems pieno produktams yra neteisėtas ir pažeidžia PPO principus. Dalios Grybauskaitės teigimu, šių suvaržymų priežastys yra akivaizdžiai politinės.

Pasak valstybės vadovės, Rusija neinformavo ir nepateikė oficialaus paaiškinimo, ir tai pažeidžia lygiateisio visos ES ir Rusijos ekonominio bendradarbiavimo principus, pranešė prezidentės spaudos

tarnyba.

Lietuvos vadovė spalio 24 d. Briuselyje kartu su Europos Vadovų Tarybos (EVT) pirminku Herman Van Rompuy ir Europos Komisijos prezidentu Joze Manuel Barroso dalyvavo koordinaciniame pasitarime, kuriame aptarė svarbiausius Europos Vadovų Tarybos klausimus.

Prezidentė padėkojo ES vadovams už paramą ir operatyvią Europos Komisijos reakciją. EK jau kreipėsi į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO),

tai svarstyta PPO Prekybos Tarybos posėdyje.

Pasitarime apžvelgtas pasirengimas EVT diskusijoms, pasikeista nuomonėmis dėl pažangos įgyvendinant skaitmeninę darbotvarkę bei tai, ko tikimasi toliau stiprinant ES ekonominę ir pinigų sąjungą ir siekiant politinio sutarimo dėl bankų sąjungos įgyvendinimo. Lietuvai pirmininkaujant ES tenka derėtis su Europos Parlamentu dėl daugiamečio europinio biudžeto įgyvendinimo ir siekti sutarimo tarp šalių narių ir su ES institucijomis dėl daugiau nei 300 teisinių iniciatyvų.

LIETUVA EUROPOS SĄJUNGOS VARDU PASIRAŠĖ SUSITARIMĄ SU JAV

Lietuvos nuolatinis atstovas prie Pasaulio prekybos organizacijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Albinas Zananavičius spalio 21 dieną ES vardu pasirašė tarpusavio supratimo memorandumą su JAV, kuris pratęsia leidimą kasmet importuoti į ES 45 tūkst. tonų aukštos kokybės hormonais neapdorotos jautienos. Susitarimą taip pat pasirašė ES ambasadorius prie PPO Angelos Pangratis.

Memorandumas tarifinių kvotų taikymą pratęsia iki 2015-ųjų rugpjūčio, kai ES ir JAV derybininkai tikisi rasti galutinį sprendimą šiame

ginče.

Pasirašydamas susitarimą A. Zananavičius priminė, kad šiais metais ES ir JAV priėmė sprendimą dėl glaudesnio ekonominio bendradarbiavimo ir pradėjo derybas dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų sutarties, o šis memorandumas yra puikus gerų dvišalių santykių ir vadovimosi daugiašalės prekybos taisyklėmis pavyzdys. Tai itin svarbu transatlantinę partnerystę ir efektyviai veikiančią PPO vertinančiai Lietuvai.

Dviejų ekonominių galiūnių prekybinis ginčas kilo dar 1996 m., kai JAV apskundė

ES dėl hormonais apdorotos jautienos importo draudimo. PPO ginčų sprendimo institucijos priėmė ES nepalankų sprendimą, o ilgai trukusias visapusio sprendimo paieškas 2009 m. vainikavo susitarimas dėl tarifinių kvotų.

Siekiant išlaikyti apribojimus, saugančius ES vartotojus nuo hormonais apdorotos jautienos, ES ir JAV susitarė dėl papildomų tarifinių kvotų aukštos kokybės hormonais neapdorotos jautienos importui. Mainais už šias kvotas JAV sutiko iš pradžių apriboti, o vėliau visiškai nutraukti ES produkcijai taikomas prekybinės sankcijas.

LR URM inf.

KLAIPĖDOJE PRISTATOMAS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO PROJEKTAS

LR Užsienio reikalų ministerija kartu su akcine bendrove „Klaipėdos nafta” spalio 25 dieną Europos Sąjungos valstybių ir kitų šalių diplomatinių misijų atstovus supažindina su suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo projektu.

Vizito į Klaipėdą metu diplomatams pristatoma bendrovės veikla ir SGD terminalo

projektas, svečiams aprodoma būsimoji terminalo įrengimo vieta bei AB „Klaipėdos nafta” priklausantis naftos produktų krovos terminalas. Diplomatinė misijų atstovai taip pat lankysis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijoje, kur bus supažindinti su uosto veikla.

Planuojama, kad SGD terminalas Klaipėdoje pradės

veiklą 2014 metų gruodžio mėnesį. Terminalas atvers galimybes Lietuvai atsivežti gamtines dujas iš įvairių tiekejų, tokiu būdu bus sudarytos sąlygos gamtinių dujų rinkai Lietuvoje atsirasti.

Per metus terminalo pajėgumas siektų 2–3 mlrd. kubinių metrų. SGD terminalą stato AB „Klaipėdos nafta”. Valstybei priklauso 72.32% „Klaipėdos naftos” akcijų. **LR URM inf.**

KULTŪROS KRONIKA

Buvo planuota, kad šį spalio 25 d. Vilniaus kongresų rūmuose profesorius Saulius Sondeckis diriguos paskutiniam per savo karjerą koncertui ir šitaip atsisveikins su scena, kuriai yra parengęs daugybę talentų. Tačiau įvyko kitaip: 85 metų jubiliejų garsiam muzikui teko sutikti reanimacijoje. S.Sondeckis, nors ir sveiksta gydomas Vilniaus Santariškių klinikose, mintį apie dirigavimą kol kas laiko iš fantastikos srities. „Dabar sveikstu. Žinot, vienu metu kardiologinėje reanimacijoje mano kaimynas buvo aktorius Juozas Budraitis, abudu neblogai pasikalbėjome”... Profesorius S.Sondeckis tarė atsisveikinimo koncertu norėjęs publikai padaryti staigmeną, bet nepavyko. Tarė tai be didesnio apgailestavimo nei apmaudo. Matyt, profesoriaus scena dar tebelaukia. Matyt, dar neatėjo laikas atsisveikinti. Matyt, tikras scenos talentas nė negali atsisveikinti su ja.

Ambicingą tikslą -siekti Europos kultūros sostinės vardo 2022 metais - iškėlę kauniečiai neabejoja, jog visa tai įmanoma, jei bus susitelkta, gerai apgalvota strategija bei taktika ir pakaks ryžto įgyvendinti visiems planams. Anot šios idėjos autorės - plačiai žinomos menininkės, sportinių šokių konkursų organizatorės Jūratės Norvaišienės, kurią kauniečiai išrinko į miesto tarybą, organizacinės patirties galima semtis ir iš vilniečių, jau praktiškai patyrusių, ką reiškia miestui būti Europos kultūros sostine ir kaip tam reikia pasiruošti.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos narys dr. Mantas Adomėnas siūlo 2014-uosius paskelbti Oršos mūšio metais. Tokį nutarimo projektą jis parengė atsižvelgdamas į tai, kad 2014 metų rugsėjo 8 d. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenės istorinei pergalei Oršos mūšyje sukanka 500 metų. Kaip nurodyta projekte, jo tikslas - valstybės mastu didinti šio istorinio fakto žinomumą, aktualizuoti šlovingus Lietuvos istorijos puslapius, skleisti istorijos pažinimą ir gilinti tautinę tapatybę. Kartu projektas suteikia gerą pagrindą gilinti bendradarbiavimą su Baltarusija ir Ukraina bendros istorinės atminties įprasminimo plotmėje.

1514 m. rugsėjo 8 d. įvykęs Oršos mūšis yra viena didingiausių Lietuvos kariuomenės pergalių po Žalgirio mūšio ir nepaprastai svarbi Lietuvos istorijos data. Kaip teigia Lietuvos istorikai, pergalė Oršos mūšyje, pasiekta ginant Lietuvos teritorinį vientisumą prieš beveik 3 kartus didesnę priešo kariuomenę, sudarė sąlygas Lietuvai sudaryti paliaubas, kurios net 40-čiai metų valstybėje užtikrino taiką. Ši taika leido Lietuvai atsigauti ir sustiprėti, būtent tuo laikotarpiu sukurtas Pirmasis Lietuvos Statutas, pastatyti renesansiniai Valdovų rūmai, prasidėjo knygų spausdinimas, sklido Renesanso ir pažangos idėjos. Tai taip pat yra svarbi istorinė jungtis su Baltarusija ir Ukraina.

Reikia paminėti ir tai, jog 2010-ieji buvo paskelbti Žalgirio mūšio metais, tačiau Oršos mūšis istoriniu reikšmingumu pastarajam nenusileidžia. Ne veltui dažnai Oršos mūšis dar vadinamas „užmirštuoju Rytų Žalgiriu”. Tai yra vienas šlovingiausių XVI a. karų epizodų, vis dar skendintis užmarštyje, tad tikimasi, jog projektas sulauks atitinkamo dėmesio ir palaikymo.

Lietuvos kultūros paveldo departamento atstovai, drauge su Lietuvos žydų bendruomenės pirmininke Faina Kukliansky trečiadienį Žiežmariuose apžiūrėjo unikalų kultūros paminklą - medinę žydų sinagogą. Su vietos kultūros centro, Savivaldybės darbuotojais bei bendruomenės iniciatyviais žmonėmis kalbėta, kaip kuo geriau šį paveldo objektą prikelti naujam gyvenimui.

Prie buvusios turgaus aikštės greičiausiai XIX amžiaus viduryje pastatyta sinagoga - viena iš 14 iki šių dienų Lietuvoje išlikusių medinių sinagogų. Po didelio gaisro 1920 metais atstatyta ir per karus bei sovietmetį išlikusi medinė Žiežmarių sinagoga - vienas iš Europos Tarybos inicijuotos programos „Žydų kultūros paveldo kelias Europoje” objektų. Vietos gyventojų iniciatyva, dabar ji iškuopta ir laukia rekonstrukcijos. Sutvarkius senąją sinagogą, tikimasi pritraukti į Žiežmarių daugiau kultūros paveldu besidominčių turistų.

POLITIKAI PRITARĖ KAUNO PILIES RESTAURAVIMUI

Kaunas, spalio 25 d. (ELTA). Kauno miesto taryba pritarė sprendimui organizuoti Kauno pilies restauravimo trečiąjį etapą. Turint sprendimą, pradedamas projektavimas, tęsimas tyrinėjimas ir tolesnis restauravimas.

Elta primena, jog Kauno piliavietėje jau įgyvendinti pirmuoju ir antruoju pilies atkūri-

mo etapu planuoti sumanymai. Nors tolesni architektūriniai sprendimai bus detalizuoti rengiant techninį projektą, jau dabar sutariama, kad trečiojo pilies tvarkymo etapo metu bus atkuriamas pietvakarinis bokštas ir gynybinė siena.

Planuojama, kad darbai bus finansuojami Europos Sąjungos lėšomis, paramos bus

Dirigentas ir New York operos bendruomenės meno vadovas Alexis Soriano Madrido karališkajame archyve atrado 1782 metais pastatytą opera „Everardas II - Lietuvos karalius”. Ispanas atvyko į Vilnių ir Valdovų rūmuose pristatė šį savo radinį.

ELTA

MADRIDO ARCHYVE ATRASTA OPERA APIE LIETUVOS DIDŽIAJĄ KUNIGAIKŠTYSTĘ

Vilnius, spalio 24 d. (ELTA). Dirigentas ir New York operos bendruomenės meno vadovas Alexis Soriano Madrido karališkajame archyve atrado 1782 metais pastatytą opera „Everardas II - Lietuvos karalius”. Ispanas atvyko į Vilnių ir Valdovų rūmuose pristatė šį savo radinį.

Menininkas planuoja operą pastatyti Vilniuje.

Operą sukūrė Portugalijos rūmų kompozitorius Joao de Sousa Carvalho, o libretą jai parašė italų poetas Gaetano Martinelli. Ji buvo sukurta Portugalijos karaliaus Pedro III gimtadienio proga.

„Dirbu su dešimtimis orkestrų ir nuolat ieškau kūrinių, tačiau surasti tokį pamiirštą ir muzikine prasme žavų objektą - ypatingas atvejis”, - pasakojo lietuvių kilmės ispanas A. Soriano.

Pasak meno vadovo, jis jau seniai norėjo pamatyti Madrido archyvus. Atsitiktinai pamatęs Joao de Sousa Carvalho pavadę, atkreipė dėmesį, kadangi jau yra statęs vieną šio autoriaus kūrinių.

„Man atrodo, kad muzika yra labai nebloga ir kūrinys yra įdomus, jis yra pilnas, pabaigtas. Daug ką reikėjo interpretuoti, bet natos yra gana aiškos. Pradėjau šį darbą daryti, jo buvo daug,

ir nusprendžiau pasiūlyti šią operą pastatyti Lietuvoje - tai bus įdomus istorinis, niekam nežinomas siužetas”, - teigė A. Soriano.

Pasak filologo Dainiaus Būrės, būtina atkreipti dėmesį į laikotarpį, kada ši opera buvo parašyta. Tai laikotarpis, kuris paprastai vadinamas Apšvieta, o muzikos srityje - tai klasicizmo laikas, tačiau jau rodantis tam tikrų naujų požymių - vaizduoti mažiau žinomus, vaizduotei daugiau peno teikiančius kraštus ir laikus.

„Autorius traktuoja Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę kaip praeities valstybę, vadina ją karalyste, išgyvenusia kovą dėl valdžios. Valdžia ir meilė, kaip įprasta, yra pagrindiniai operos siužeto aspektai. Klasicizmas yra archetipinio pobūdžio laikas, todėl tikėtis tikrų istorinių įvykių neverta - ieškoma universalių tiesų ir siužetų”, - pasakojo D. Būrė.

Lietuva, pasak jo, siužete yra labai glaudžiai integruota į Europą, kadangi kūrinyje pateikiamos vertybės yra aktualios bet kuriam Europos dvarui. LDK siužetas yra Portugalijos dvaro atitikmuo.

D. Būrė apsiėmė išversti operos libretą.

Pasak Valdovų rūmų direktoriaus pavaduotojos Jolantos

Karpavičienės, vienas iš Valdovų rūmų tikslų - pristatyti ir europietiškaį paveldą, ir istoriją, tarp jų ir muziką. Todėl ši opera yra itin įdomus ir reikšmingas atradimas.

„Everardas II - Lietuvos karalius” nėra paremtas tikrais istoriniais įvykiais, tačiau jame yra iš tiesų egzistavusių vietovardžių ir veikėjų.

Operos autorius mini Renesanso visuomenės veikėją Mykolą Lietuvį. Kūrinio veiksmas vyksta ne vėliau nei XVI amžiuje prie LDK ir Lenkijos sienos, dabartinėje Baltarusijos teritorijoje, Valkaviškio pilyje. Siužete iškyla ir Aleksandras Augustas - šiuo vardu pavadintas vienas iš pagrindinių veikėjų. Iš pradžių šis veikėjas klaidžioja ir nusižengia, tačiau vėliau parodo drąsą ir ištikimybę karaliui, todėl Everardas II jam atleidžia ir sugrąžina buvusią sutuoktinę Erenikę.

Opera „Everardas II - Lietuvos karalius” Valdovų rūmuose bus parodyta gruodžio 10 dieną. Šiuo metu A. Soriano ją stato kartu su „Vilniaus simfonietta” ir jos dirigentu Vytautu Lukočiumi. Pagrindinius vaidmenis atliks Tomas Pavilionis, Viktoras Gerasimovas, Diana Tiškovaitė, Nora Petročenko ir Ilona Pliavgo. **ELTA**

dalyvavę visuomenės atstovai, architektai ir istorikai.

„Diskusijoje dėl istorinės Kauno pilies ateities buvo sutarta organizuoti bendrą mokslinę konferenciją, pasikviečiant daug žymių istorikų, taip pat ir specialistų iš Vokietijos, kurioje, tikėtina, yra nemažai išlikusios archyvinės medžiagos apie Kauno pilį”, - sakė Kauno meras Andrius Kupčinskas.

„Būtina išklausti ir profesionalų, ir visuomenės aktyviausių atstovų nuomones. Kad sužinotume, kokią jie mato Kauno pilies ateitį, kaip derėtų toliau vystyti, plėtoti Kauno pilies pritaikymo visuomenės reikmėms projektą. Mums atrodo gerbtinos visos nuomonės” - kalbėjo Kultūros paveldo departamento vadovė Diana Varnaitė, dalyvavusi viešojoje diskusijoje.

VYSKUPO ŽODŽIAI:
KATEGORIŠKAI ATSIŠAKAU
ĮSKUNDINĖTI

Nuo 1944-ųjų iki 1947-ųjų Vilniuje esančio Tuskulėnų dvaro parke, bendrose kapo duobėse buvo užkasta beveik 1000 sovietų saugumo vidaus kalėjime Vilniuje nužudytų žmonių. Šie masiniai palaidojimai buvo išaiškinti tik 1994 metais, ieškant Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus palaikų. Karo metais ir vėliau jis aktyviai pasisakė prieš okupacinius režimus ir palaikė lietuviybę. Už tai buvo kalintas, kankintas, nužudytas ir užkastas masinėje kapavietėje, kol teismo medicinos ekspertai, XX amžiaus pabaigoje, neišaiškino sovietų budelių nusikaltimų.

Dvasininkai – kone labiausiai persekioti sovietų saugumo tarnybų

Nuo 1944-ųjų metų, Sovietų Sąjungai antrą kartą okupavus Lietuvą, šalyje pradėjo veikti Vidaus reikalų liaudies komisariatas (NKVD) ir Valstybės saugumo liaudies komisariatas (NKGB). Šių represinių žinybų darbuotojai vykdė sovietų režimui nepalankių asmenų persekiojimą, verbavimą, trėmimus ir žudymus. Dažniausiai nepanorę bendradarbiauti ar atsisakyti sovietinei ideologijai prieštaraujančių įsitikinimų asmenys buvo kaltinami tėvynės išdavyste ir baudžiami mirties bausme arba įkalinimu gulago lageriuose.

Į sovietų saugumo akiratį dažnai patekdavo įvairūs visuomenės veikėjai, šalies patriotai ir ypatingai – dvasininkai. Įvairaus rango bažnyčios tarnautojai turėjo didelę įtaką vietos bendruomenėms, pasisakė prieš ateistinę ideologiją ir aktyviai palaikė lietuviybės idėją. Šiuo pagrindu sovietų saugumiečiai grasindavo bausme už tėvynės išdavystę ir kaip išeitį siūlydavo bendradarbiavimą įduodant savo aplinkos žmones.

1945 metais sovietų saugumiečiai už antisovietinę veiklą ir ryšius su partizanais suėmė ir NKGB rūmų Vilniuje pusrūsyje įrengtame sovietų saugumo vidaus kalėjime įkalino vyskupą Vincentą Borisevičių. Dvasininko valią vidaus kalėjime mėginta palaužti iki 1946-ųjų sausio 1 dienos. Jam buvo siūloma bendradarbiauti ir sudaryti pažįstamų asmenų politines charakteristikas. Apsispręsti dėl savo veiklos sovietinio saugumo informatorių tarpe vyskupas turėjo per metus. Tačiau jau tų pačių metų sausio 3 dieną, praėjus dviem parom nuo paleidimo į

laisvę, Vincentas Borisevičius laiške sovietinio saugumo vadovybei rašė: „(...) pareiškiu, kad įskundimai visiškai nederinami nei su manimi pačiu, nei su mano titulu, nei su mano sąžine, ir todėl aš kategoriškai atsisakau įskundinėti”.

Už tai vyskupas buvo sumintas beveik po mėnesio, vasario 5 dieną, ir 1946 metų rugpjūčio 28 dieną nuteistas myriop. Jam buvo pateikti kaltinimai už paramą ginkluotajam pasipriešinimui, antisovietinių pamokslų skaitymą ir draudžiamos literatūros laikymą. Mirties bausmė vyskupui Vincentui Borisevičiui įvykdyta 1946 metų lapkričio 18 dieną.

Vyskupas tapo pirmąja žiauriausio saugumiečių budelio auka

Išnagrinėję tuometinius sovietinio saugumo archyvus istorikai nustatė, kad vyskupas Vincentas Borisevičius tapo pirmąja NKGB (MGB) vidaus kalėjimo viršininko pavaduotojo Boriso Prikazčikovo auka.

B. Prikazčikovas, debiutavęs vysk. V. Borisevičiaus egzekucija, nuo 1946-ųjų iki 1947-ųjų metų saugumo pastato rūsiuose nužudė beveik 100 nuteistųjų mirties bausme. Vyskupas Vincentas Borisevičius buvo nužudytas šūviu į pakaušį (pagal RSFSR Baudžiamąjį kodeksą vienintelis mirties bausmės vykdymo būdas buvo sušaudymas). Tačiau neilgai trukus B. Prikazčikovo egzekucijų braižas pasikeitė – šaunamąjį ginklą pakeitė keturbriaunis įrankis (tai galėjo būti plaktukas), o kai kuriais atvejais ir kirvis.

1946 metų rugpjūčio 28 dieną už tėvynės išdavystę ir antisovietinių pamokslų sakymą mirties bausme nubaustas kunigas Pranas Gustaitis. Jo nužudymui Borisas Prikazčikovas pasirinko keturbriaunį įrankį ir suknežino aukos kaukolę. Kun. P. Gustaičio palaikus tyręs dr. A. Zakaras nustatė du kiaurinius sužalojimus dvasininko kaukolėje, kuriuos galėjo sukelti smūgiai keturbriauniu įrankiu.

Tuskulėnuose rastus palaikus tyrę mokslininkai pastebi, kad ypatingai žiauriai nužudyti asmenys, kurių bylos susijusios su partizaniniu judėjimu ir ideologine rezistencija – šios aukos buvo nužudytos ne pagal RSFSR Baudžiamojo kodekso nustatytą mirties bausmės vykdymo būdą, o naudojant šaltuosius ginklus.

1946 m. lapkričio 18 d. Telšių vyskupas Vincentas Borisevičius buvo nužudytas NKGB (MGB) vidaus kalėjime Vilniuje, jo palaikai užkasti Tuskulėnų dvaro teritorijoje. Brutalaus totalitarinio sovietinio režimo akivaizdoje vyskupo asmenybė simbolizuoja dvasinę stiprybę, tvirtą tikėjimą ir ištikimybę humanistiniams idealams. Tuskulėnų memorialiniame komplekse eksponuojami liturginiai vyskupo drabužiai, NKGB (MGB) baudžiamosios bylos dokumentai, pateikiama biografija, fotografijos bei archyviniai kadrai iš iškilmingo vyskupo palaikų perlaidojimo.

genocid.lt

Vysk. V. Borisevičiaus palaikų paieška

Lietuvai atgaunant nepriklausomybę Katalikų Bažnyčios dvasininkai ėmė inicijuoti vyskupo Vincento Borisevičiaus nužudymo aplinkybių išaiškinimą ir palaikų palaidojimo vietos paiešką. Nuo 1989-ųjų iki 1990-ųjų aukšto rango Lietuvos dvasininkai rašė užklausas tuometiniam Lietuvos TSR saugumo komitetui ragindami atskleisti V. Borisevičiaus palaidojimo vietą. Tačiau saugumo komiteto atsakymuose buvo nurodoma – „apie vyskupo palaidojimo vietą žinių nėra”.

Kanauninkas Andriejus Sabaliauskas teigia, kad Bažnytinė Teisė numato derymą vyskupų palaidojimą. Todėl buvo būtina rasti V. Borisevičiaus palaikus:

„Vyskupo V. Borisevičiaus, kaip žinia, po jo nužudymo 1946 m. lapkričio 18 d. palaikai buvo užkasti kartu su kitais ten nužudytais kaliniais bendroje Tuskulėnų kapavietėje, Vilniuje. Buvo būtina ir svarbu jo palaikus surasti ir parvežti į Telšius, perlaidojant juos Telšių Katedros kriptoje. Tai įvyko 1999 m. rudenį” – sakė A. Sabaliauskas.

1994 m. sausio 9 d. per spaudos konferenciją Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo tarnybos (vėliau Valstybės saugumo departamento) generalinis direkto-

rius Jurgis Jurgelis pranešė apie rastą informaciją, susijusią su vyskupo Vincento Borisevičiaus nužudymu ir galima palaidojimo vieta. Duomenys buvo rasti sovietų saugumo tarnybų archyvuose, kurie nebuvo išgabenti iš Lietuvos po Sovietų Sąjungos griūties. Paaiškėjo, kad Lietuvos SSR saugumo komiteto atsakymai į Lietuvos dvasininkų laiškus dėl vysk. V. Borisevičiaus egzekucijos bylos buvo melagingi. Dokumentuose buvo aiškiai nurodytos vyskupo nužudymo aplinkybės. Taip pat buvo rastas labai svarbus sovietinio saugumo dokumentas – Vilniaus miesto planas, o jame pažymėta vieta, kur buvo užkasami 1944–1947 m. NKGB (MGB) vidaus kalėjime Vilniuje nužudyti žmonės.

Informacija paskatino tyrėjus pradėti archeologinius kasinėjimus Tuskulėnų dvaro teritorijoje. 1944 metais dvaras buvo nacionalizuotas ir perduotas NKVD žiniai. Išanalizavę istorinius šaltinius ir atlikę kasinėjimus, šiandien istorikai žino, kad Tuskulėnų dvaro teritorijoje, nuo 1944-ųjų iki 1947-ųjų, masinių kapaviečių duobėse buvo užkasta ne mažiau kaip 767 kūnai (archeologinių tyrimų metu rasta 724 asmenų palaikai).

Palaikus tyręs prof. Rimantas Jankauskas atsimena tyrimų pradžią ir vyskupo V. Borisevičiaus palaikų identi-

fikavimo aplinkybes:

„Tų metų pavasarį į mane ir kolegas kreipėsi tuometinis nacionalinio saugumo tarnybos generalinis direktorius su duomenimis apie masines kapavietes, kuriose gali būti užkastas vysk. V. Borisevičius ir Jonas Noreika-Generolas Vėtra. Aš pasiūliau pradėti archeologinius tyrimus ir palaikų ekshumaciją. Pirmaisiais metais pradėjome kasinėjimus buvusio garažo teritorijoje, ten radome 596 aukų palaikus. Jie visi buvo perduoti teismo medicinos tarnybai lyties ir amžiaus nustatymui, patologijų aprašymui ir kitų tyrimų atlikimui. Apie vyskupo Borisevičiaus ypatingus bruožus žinojome tik tiek, kad jis turėjo kelis auksinius dantis, todėl paieškos nebuvo lengvos. Tik gavę sušaudymų suvestines sužinojome atskirų asmenų egzekucijos datas. Išsiaiškinome, kad aukos buvo šaudomos grupėmis nustatytomis dienomis. Kilo hipotezė, kad tos grupės galėjo būti užkasamos bendrose duobėse. Sulyginę palaikų ypatingus bruožus su MGB bylose nurodytomis nuteistųjų charakteristikomis, atsekėme pirmąsias aukų pavardes. Tuomet paieškų ratas ėmė siaurėti, kol galiausiai aptikome vyskupo palaikus. Juos aptikti mums padėjo kun. P. Gustaičio palaikų aptikimas. Jis buvo nužudytas kartu su V. Borisevičiumi.

(Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 9 d., šeštadienį, 6:45 v.v. Šv. Jurgio katalikų karo veteranų Post 613 rengia Atvirkštinės loterijos vakarą, kuris vyks Lietuvių namų viršutinėje salėje. Dėl informacijos bei bilietų, skambinti John Milikas 1 (216) 486-0254.

LAPKRIČIO 16 d., šeštadienį, 7 v.v. pabendravimas su kun. Antanu Saulaičiu, SJ restorane „Gintaras“ Lietuvių namuose – Rengia Korp! Giedra.

LAPKRIČIO 17 d., sekmadienį, 12 v.p.p. kun. A. Saulaičio knygos „Slenkstis“ pristatymas Šv. Kazimiero parapijos salėje - Rengia Korp! Giedra.

PIANISTAS ROKAS ZUBOVAS IR LAIŠKAI SOFIJAI GENTE

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio tema yra vienas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai kultūros programos Belgijoje leitmotyvų.

Šį savaitgalį Gento vaizduojamosios dailės muziejuje, kur jau mėnesį veikia paroda „M. K. Čiurlionis. Svajonės apie Lietuvą“ įvyko dar du renginiai, skirti giliau supažindinti su iškiliojo kompozitoriaus, dailininko kūryba ir asmenybe.

Spalio 19 d. buvo demonstruojamas naujas britų

režisieriaus Robert Mullan vaidybinis filmas „Laiškai Sofijai“ (2013 m.), pasakojantis M.K. Čiurlionio ir rašytojos, tautinio atgimimo veikėjos Sofijos Kymantaitės meilės istoriją, atskleidžiant jų gyvento laiko istorinį, socialinį ir kultūrinį kontekstą. Filme lietuvių menininko biografijos faktai, tikri istoriniai įvykiai, citatos iš M. K. Čiurlionio literatūrinio palikimo supinami su išgalvotomis siužeto linijomis ir personažais. Pasak peržiūroje dalyvavusio Mullan, sukurti filmą jį įkvėpė netikėtai į rankas pakliuvusi knyga „Laiškai Sofijai“. Režisierius sakė siekęs šiuo filmu sudominti užsienio žiūrovus ir padėti jiems atrasti dar palyginti mažai pasaulyje žinomą lietuvių menininką, jo sudėtingą pasaulį, kuriame vienodai svarbią vietą užėmė fantazijos ir realybė, tapyba ir muzika, tėvynė Lietuva ir mylima moteris.

Filme skamba daug muzikos. Kūrinius fortepijonui gyvai sugrojo pianistas Rokas Zubovas, M. K. Čiurlionio proanūkis atlikęs pagrindinį vaidmenį šiame filme.

Po filmo peržiūros tarp

(Atkelta iš 10 psl.)

RUSIJOS ENERGETIKAI...

elektros sistema galimybę. Mat visa į Lietuvą importuojama elektra patenka į mūsų šalyje veikiančią elektros biržą, kurioje, atsižvelgiant į biržos kainų svyravimus, pasikeičia ir importuotos elektros kaina. **Elektra į kitas kainų zonas gali keliauti tik remiantis biržos taisyklėmis** ir atsižvelgiant į tai, kokios nusistovi elektros

S. TAMKEVIČIUS:

JONAS PAULIUS II DRAUGE SU MUMIS ĖJO Į LAISVĘ

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA). Prieš 35 metus popiežius Jonas Paulius II, pradėdamas savo pontifikatą, inauguracijos ceremonijoje pasveikino „brolius lietuvius”.

Ypatingai išskirdamas Lietuvą, popiežius Jonas Paulius II tą sykį lietuviškai pasakė: „mano nuoširdus sveikinimas broliams lietuviams. Būkite laimingi ir ištikimi Kristui”.

Pasak arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus, ši žinia pripaudo metais buvo tarsi gaivaus oro dvelktelėjimas žmogui, uždarytam į tvankią kalėjimo kamerą.

Šiomet minint Jono Pauliaus II istorinio vizito į Lietuvą ir kitas Baltijos šalis dvidešimtą-

sias metines, S. Tamkevičius prisiminė, kad kardinolo Karol Wojtyła išrinkimas popiežiumi Lietuvai atnešė „labai gerą žinią” ir kad „Lietuva liks amžiais dėkinga palaimintajam Jonui Pauliui II, kad jis ėjo drauge su mumis į laisvę ir palaikė mus laisvės kelyje tuomet, kai tas palaikymas buvo itin svarbus”.

K. Wojtyła Bažnyčiai vadovavo beveik 27 metus ir yra laikomas vienu įtakingiausių XX a. vadovų.

2011 m. popiežius Benediktas XVI savo pirmtaką paskelbė palaimintuoju. 2014 m. popiežius Pranciškus palaimintąjį Joną Paulių II kanonizuos - jo vardą įrašys į šventųjų sąrašą.

Pianistas Rokas Zubovas.

LR URM nuotr.

režisierius, pagrindinio vaidmens kūrėjo ir žiūrovų užsimezgė diskusija. Filmą „Laiškai Sofijai“ muziejaus auditorijoje dar buvo rodomas spalio 23 d. ir 30 d. , lapkričio 6 d., 13 d., 20 d. ir 27 d., gruodžio 4 d. ir 11 d. nuo 15 val. Įėjimas nemokamas.

Spalio 20 d. įspūdingiausioje parodos „M. K. Čiurlionis. Svajonės apie Lietuvą“ salėje, kurioje medžio ir šviesos instaliacija kuria mistinio Lietuvos miško įvaizdį, pianistai Rokas Zubovas ir Sonata Zubovienė surengė M.

K. Čiurlionio muzikos koncertą – paskaitą. Apgalvotai parinkti kūriniai su įvadiniais komentarais klausytojams leido sekti Čiurlionio kompozicinės technikos ir estetikos raidą. Skambėjo preliudai lietuvių liaudies dainų motyvais, simfoninė poema „Miške” (1901 m.), aranžuota keturioms rankoms, mažų peizažų ciklas „Marios” (1908 m.), Sefaa esec variacijos (1904 m.) ir keturi 1901 – 1909 m. sukurti Druskininkų preliudai. Pastaruosiuose ryškiai atsiskleidė perėjimas nuo

romantinės tradicijos iki novatoriškos muzikos, kurioje kompozitorius atsisakė ritminių, melodinių ir harmoninių klišių.

Bisui Rokas Zubovas atliko mazurką ir pirmąjį M.K. Čiurlionio kompozicinį bandymą, paskui atsakinėjo į gausius publikos komentarus ir klausimus.

Abu renginius inicijavo ir organizavo Gento vaizduojamosios dailės muziejus bendradarbiaujant su Lietuvos nuolatine atstovybe ES.

LR URM inf.

pusė. **Vyriausybė eilinį kartą parodė negebėjimą veiksmingai veikti susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms.** Valdantieji iki šiol tvirtino, kad mūsų energetinį saugumą visiškai užtikrina importo galimybės bei esami seni energetiniai pajėgumai. Tačiau atėjus laikui Vyriausybė ne tik nesugebėjo, bet regis net nebandė padėties valdyti taip, kad kainos nekiltų bent jau aukščiau ribos, už kurios tie pajėgumai tampa komerciškai

atsiperkantys. Niekas iš valdančiosios koalicijos, žinoma, nekalba ir apie tai, kad metų pradžioje populistškai sumažinta kvota Lietuvos elektrinei, leidusi simboliškai sumažinti elektros kainą vartotojams, taip pat tapo vienu veiksnių, sumažinusių elektros tiekimo saugumo bei manevrų elektros rinkoje galimybes.

Dainius Kreivys, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Seime narys

Daumantas Liekis, delfi.lt

Laurynas Grigelis iškopė į teniso turnyro Didžiojoje Britanijoje finalą. 408-ą vietą pajėgiausių planetos tenisininkų reitinge užimantis 22 metų Lietuvos tenisininkas pratęsė pergalių seriją Tarptautinės teniso federacijos (ITF) vyrų teniso turnyre „Aegon GB Pro-Series Tipton“ Didžiojoje Britanijoje. Spalio 25 d. vienetų varžybų pusfinalyje antras pagal reitingą Lietuvos tenisininkas per daugiau nei dvi valandas trukusias varžybas trijuose setuose - 3:6, 6:1, 6:4 - palaužė vienmečio olando Kevin Griekspoor (ATP-668) pasipriešinimą. Po šios pergalės lietuvis užsitikrino 10 įskaitinių ATP vertinimo taškų bei 848 JAV dolerių čekį.

TARPTAUTINĖ PLAUKIMO FEDERACIJA (FINA) PATVIRTINO, LIETUVEI PRIKLAUSO DAR DU NAUJI PASAULIO REKORDAI

Geriausia Lietuvos sportininkė 16-metė Rūta Meilutytė sulaukė puikių žinių iš Tarptautinės plaukimo federacijos (FINA – Federation Internationale de Natation) – ji oficialiai patvirtino du naujus Barselonoje lietuvių pasiektus pasaulio rekordus.

Liepos pabaigoje Ispanijoje vykusių 2013 metų planetos pirmenybių pusfinalyje R. Meilutytė pasiekė visų laikų geriausią moterų 100 metrų plaukimo krūtine rezultatą – 1 min. 04.35 sek. Šis pasiekimas buvo 10 šimtųjų sekundės geresnis už ankstesnį, 2009 metų amerikietės Jessicos Hardy užfiksuotą rezultatą.

Vos po poros dienų R. Meilutytė pademonstravo iki tol neregėta tempą ir 50 m plaukimo krūtine pusfinalyje, kuriame distanciją įveikė per 29,48 sek. ir pagerino šalies, pasaulio, Europos bei pasaulio čempionatų rekordus.

Lietuvė iš Ispanijos parsivežė vieną aukso (laimėjo 100 m plaukime krūtine) ir vieną sidabro (50 m plaukimo krūtine finale nusileido rusei Julijai Jefimovai) medalį. Lietuvaitei už Barselonoje pagerintus du pasaulio rekordus priklausė 50 tūkst. JAV dolerių premija.

„Mano rekordai dabar jau oficialūs!!!” – socialiniame tinkle džiūgavo R. Meilutytė ir pasidalino iš FINA gautu raštu, adresuotu Lietuvos plaukimo federacijos (LPF) direktoriui Emiliui Vaitkaičiui. Beje, R. Meilutytė turėtų sulaukti dar vieno FINA laiško, nes Maskvoje surengtame paskutiniame FINA pasaulio taurės varžybų trumpame baseine etape R. Meilutytė 100 m plaukimo krūtine finale

taip pat pagerino planetos rekordą – 1 min. 2,36 sek. Už jį jai turi atitekti 10 tūkst. JAV dolerių premija. Iš viso varžybose Maskvoje R. Meilutytė iškovojo tris aukso medalius – ji

laimėjo 50 m plaukimo krūtine (28,89 sek. – pagerintas Europos rekordas) ir 100 m kompleksinio plaukimo (58,57 sek. – pagerintas Lietuvos rekordas), finaluose.

LRT

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Now serving all Lithuanians in Ohio as well as former Taupa members:

1385 Andrews Avenue
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net
www.latvianclevelandcu.org

*We offer personal service .
Savings, CD's, IRA's, loans,
online banking, direct deposit,
wires to Lietuva and more...*

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.
Cleveland, OH 44119

V. ALEKNA RUOŠIASI 2016 METŲ OLIMPIADAI

Patvirtintame Rio de Žaneiro olimpinė žaidynių kandidatų sąrašas yra ir būrys veteranų, kurių amžius 2016 metais jau bus perkopęs arba artės prie penktos dešimties metų. Vyriausias tarp jų – disko metikas Virgilijus Alekna. Tituluočiausias Lietuvos lengvaatletis raštiškai patvirtino, jog ruošis olimpinės atrankos varžyboms ir pačioms žaidynėms.

Lietuvos olimpinio sporto centro (LOSC) direktorius Linas Tubelis teigė, jog V. Alekna į olimpinės rinktinės kandidatų sąrašą įtrauktas atsižvelgus į sportininko pateiktą raštą, kuriuo dukart olimpinis ir pasaulio čempionas pranešė neketinantis baigti karjeros.

Pats atletas, kuriam kitų metų vasarį sueis 41-eri, sako mėginsiantis demonstruoti gerus rezultatus iki pat Rio de Žaneiro žaidynių, bet apie jas atsiliepia atsargiai. „Man jau sudėtinga užtikrintai kalbėti apie tai, kas bus po kelerių metų. Planas toks: kitamet tikrai dalyvausiu varžybose. Jei būsiu sveikas, tai darysiu ir dar po metų, o tada jau ir olimpinės žaidynės bus nebe už kalnų.

Sunku pasakyti, kokie 2016 metais galėtų būti man tikslai, net neįsivaizduoju. Paprasčiau būtų tiek toli į priekį nežiūrėti ir rūpintis tik kitu sezonu”, – teigė V. Alekna, ketinantis pradėti rimtai ruoštis 2014-ųjų Europos čempionatui po Naujųjų metų.

Anksčiau V. Alekna svارتė galimybę atsisveikinti su disko metimo sektoriumi po praėjusių metų Londono olimpinė žaidynių, bet galiausiai nusprendė ruoštis ir dalyvauti 2013-ųjų pasaulio čempionate, kuris lietuviui buvo jubiliejinis dešimtas. Dėl traumos sujaukto pasirengimo V. Alekna pasirodymas Maskvoje (Rusija) vykusiose pirmenybėse buvo

nesėkmingas – atletas įrankį nusviedė 61 m 91 cm ir liko šešioliktas.

Disko metiko ilgaamžiškumas – stebėtinas. Olimpinėse žaidynėse V. Alekna pirmą kartą pasirodė dar 1996 metais Atlantoje (65,30 m, penkta vieta).

2000 m. Sidnėjuje jis pirmą kartą iškovojo aukso medalį (69,30 m), 2004 m. Atėnuose pagerino olimpinį rekordą ir triumfavo antrą kartą (69,89 m), 2008 m. Pekine laimėjo bronzą (67,79 m), o 2012 m. Londone liko per žingsnį nuo pakyls – ketvirtas (67,38 m).

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) vykdomojo komiteto posėdyje patvirtintame kandidatų sąrašas 2013-2014 metų sezonui yra ir dar dvi sportininkės, kurioms 2016-aisiais bus per 40 metų. Abi jos – lengvaatletės: ėjikė Kristina Saltanovič ir ieties metikė Indrė Jakubaitytė.

Tarp vyriausių olimpinės rinktinės kandidatų taip pat yra dziudo atstovas Marius Paškevičius, imtynininkas Mindaugas Mizgaitis, lengvaatletės Austra Skujytė ir Živilė Balčiūnaitė, stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė.

Neskaitant vyrų ir moterų krepšinio rinktinė, sąrašas figūruoja 26 lengvaatlečiai, 18 dviratininkų, 8 imtynininkai, 7 baidarių ir kanojų irklavimo atstovai, 6 sunkiaatlečiai, po 5 boksininkus, buriuotojus, plaukikus ir irklautojus, po 3 gimnastus, penkiakovininkus ir dziudo atstovus, po 2 badmintonininkus, tinklininkus ir stalo tenisininkus bei po 1 šaudymo, teniso, triatlono ir žirginio sporto atstavą.

LTOK patvirtintame sąrašas atsidūrę sportininkai dar nėra garantuoti dėl valstybės stipendijų. Iki lapkričio 1 d. olimpinės rinktinės kontūrus turi palaiminti ir Kūno kultūros ir sporto departamentas.

delfi.lt

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

**936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095**
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.